

การลงบัญชีทหารกองเกิน การรับหมายเรียก การตรวจเลือก

ใบสำคัญ สด. ๙ แสดงการขึ้นทะเบียนเป็นทหาร

ชายที่มีสัญชาติไทย เมื่ออายุย่างเข้า ๑๘ ปี บริบูรณ์ในพุทธศักราชใด ต้องไปแสดงตนเพื่อลงบัญชีทหารกองเกินภายในพุทธศักราชนั้น ที่อำเภอท้องที่ที่มีภูมิลำเนาอยู่โดยจะได้รับใบสำคัญ สด. ๙ เมื่อลงบัญชี ณ อำเภอใดแล้ว อำเภออื่นจะเป็นภูมิลำเนาทหารของทหารกองเกินผู้นั้น ภูมิลำเนาทหารเป็นภูมิลำเนาเฉพาะไม่เกี่ยวข้องกับทะเบียนบ้านหรือสำมะโนครัว การจะย้ายภูมิลำเนาทหารต้องกระทำที่อำเภอแยกต่างหากจากการย้ายภูมิลำเนาตามทะเบียนราษฎร ทหารกองเกินที่ย้ายทะเบียนราษฎรจะย้ายภูมิลำเนาทหารด้วยหรือไม่ก็ได้ แต่มีหน้าที่แจ้งต่อนายอำเภอทุกครั้งทีไปอยู่ต่างถิ่นเป็นเวลาเกินกว่า ๓๐ วัน หากไม่แจ้งต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินสองร้อยบาท

ภูมิลำเนาทหารมีความสำคัญต่อทหารกองเกินอย่างมากเพราะเป็นสถานที่ที่ทหารกองเกินต้องไปรับการตรวจเลือกในแต่ละท้องที่ที่มีจำนวนทหารกองเกินและความต้องการของฝ่ายทหารที่กำหนดมาต่างกัน การอยู่ในภูมิลำเนาทหารที่ต่างกันจึงมีผลต่อการตรวจเลือกเข้ารับกองประจำการ และเป็นช่องทางให้ผู้หลีกเลี่ยงการเป็นทหารใช้หลบเลี่ยงไปได้ทหารกองเกินเมื่อมีอายุย่างเข้า ๒๑ ปี ในพุทธศักราชใด ต้องไปแสดงตนเพื่อรับหมายเรียกที่อำเภอท้องที่ซึ่งเป็นภูมิลำเนาทหารของตนภายในพุทธศักราชนั้น โดยจะได้รับหมายเรียก สด. ๓๕ ทหารกองเกินซึ่งจะถูกเรียกมาตรวจคัดเลือก เพื่อเข้ารับราชการเป็นทหารกองประจำการนั้น ต้องมีอายุตั้งแต่ ๒๑ ปีขึ้นไป แต่ยังไม่ถึง ๓๐ ปีบริบูรณ์ ผู้ใดฝ่าฝืนไม่ขึ้นบัญชีทหารกองเกินหรือไม่มารับหมายเรียกต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ถ้าก่อนที่เจ้าหน้าที่ยกเรื่องขึ้นพิจารณาความผิด ผู้นั้นได้มาขอลงบัญชีทหารกองเกิน หรือ มารับหมายเรียกแล้ว ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

นักศึกษาวิชาทหารที่สำเร็จหลักสูตรชั้นปีที่ ๓ แล้ว ให้ขึ้นทะเบียนกองประจำการแล้วปลดเป็นทหารกองหนุนประเภทที่ ๑ โดยไม่ต้องเข้ารับราชการกองประจำการ ได้รับหนังสือสำคัญ สด. ๘ พร้อมกับสมุดประจำตัวทหารกองหนุน ทั้งนี้เนื่องจากมิได้มีสถานะทหารกองเกินแล้วจึงไม่ต้องรับหมายเรียกและไม่ต้องไปรับการตรวจเลือก แต่อาจถูกเรียกพลในฐานะทหารกองหนุนได้ ซึ่งการเรียกพลนี้มีได้เรียกทุกคน

การตรวจเลือกคนเข้ากองประจำการ

ทหารกองเกินซึ่งถูกเรียกต้องมาให้คณะกรรมการตรวจเลือกทำการตรวจเลือกตามกำหนดหมายนั้น ในวันตรวจเลือกนั้นนอกจากหลักฐานทางทหารและบัตรประจำตัวประชาชนแล้วให้นำหลักฐานการศึกษาามาแสดงด้วย ผู้ใดหลีกเลี่ยงขัดขืนไม่มาให้คณะกรรมการตรวจเลือกทำการตรวจเลือกหรือมาแต่ไม่อยู่จนกว่าการตรวจเลือกแล้วเสร็จเพื่อรับหลักฐานใบรับรองผลการตรวจเลือก (สด. ๔๓) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี ผู้กระทำความผิดตามข้อนี้เองที่มักเรียกกันว่า หนีทหาร ผู้มาเข้ารับการตรวจเลือก หากไม่สามารถใช้สิทธิ์ผ่อนผัน จะถูกกรรมการตรวจเลือกแบ่งออกเป็น ๔ จำพวก ได้แก่

๑. คนที่มีร่างกายสมบูรณ์ดี
๒. ไม่สมบูรณ์ดีแต่ไม่ถึงกับทุพพลภาพ
๓. คนที่ไม่แข็งแรงพอที่จะรับราชการทหารในขณะนั้นได้ เพราะป่วยและไม่สามารถรักษาให้หายได้ใน ๓๐ วัน
๔. พิกัด ทุพพลภาพ หรือ มีโรคที่ไม่สามารถรับราชการทหารได้

ตามกฎกระทรวงดังกล่าวบุคคลที่จะรับราชการทหารได้ต้องมีขนาดรอบตัว ๗๖ เซนติเมตรขึ้นไปเวลาหายใจออก และสูงตั้งแต่ ๑๔๖ เซนติเมตรขึ้นไป แต่ทางทหารจะได้ประกาศอีกครั้งในแต่ละปีว่าจะคัดบุคคลที่มีขนาดใดขึ้นไป ซึ่งมักจะสูงกว่ามาตรฐานที่กำหนดในกฎกระทรวงซึ่งออกตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๖ ในช่วงระยะเวลาเวลานั้นชายไทยที่อยู่ในอายุเกณฑ์ทหารอาจยังมีได้มีขนาดร่างกายเช่นในปัจจุบัน

วิธีการคัดเลือกจะเลือกจากคนจำพวกที่ ๑ ก่อน หากคนจำพวกที่ ๑ ไม่พอให้เลือกจากคนจำพวกที่ ๒ ด้วย หากคนจำพวกที่ ๒ ไม่พอให้นำคนที่ผ่อนผันอยู่มาคัดเลือกด้วยตามขั้นตอนข้างต้น (แบ่งเป็น ๔) จำพวก หากมีคนเกินกว่าจำนวนที่ทางทหารต้องการให้จับสลาก โดยแบ่งออกเป็นใบดำและใบแดงซึ่งเขียนแผนกของกองประจำการไว้ เป็นที่มาของการจับใบดำใบแดง ผู้จับได้ใบแดงต้องเข้ารับราชการทหารในกองประจำการ โดยจะได้หมายนัดเข้ารับราชการทหาร (สด. ๔๐)

คนจำพวกที่ ๓ และ ๔ ในการตรวจเลือกจะไม่ถูกส่งตัวเข้ากองประจำการ คนจำพวกที่ ๓ ให้มาตรวจเลือกในคราวถัดไป เมื่อคณะกรรมการตรวจเลือกแล้วยังเป็นคนจำพวกที่ ๓ อยู่ ๓ ครั้งให้งดเรียก คนจำพวกที่ ๓ เมื่อมาตรวจเลือกจะได้ใบสำคัญสำหรับคนจำพวกที่ ๓ (สด. ๔) ส่วนคนจำพวกที่ ๔ ได้รับใบสำคัญสำหรับคนจำพวกที่ ๔ (สด. ๕)

บุคคลที่ไม่ใช้สิทธิ์ผ่อนผัน ผ่านการตรวจเลือกแล้ว และผลการตรวจเลือกถึงที่สุดแล้วไม่ต้องเข้ารับราชการกองประจำการไม่ต้องรับหมายเรียกและไม่ต้องมาตรวจเลือกอีกในปีต่อไป ส่วนผู้ที่ผ่อนผันอยู่ต้องมาตรวจเลือกทุกปีจนกว่าอายุจะครบ ๓๐ ปี

ทุกคนต้องได้รับใบรับรองผลการตรวจเลือก สด. ๔๓ ในวันตรวจเลือกจากกรรมการตรวจเลือกเท่านั้น หากได้รับในวันอื่นหรือจากบุคคลอื่นให้สันนิษฐานว่าเป็นของปลอม ผู้นำไปใช้มีความผิดตามกฎหมาย และถือว่าผู้นั้นไม่ได้มาเข้ารับการตรวจเลือกอย่างถูกต้อง

.....

การยกเว้น การไม่ต้องมาเข้ารับการตรวจเลือก และการผ่อนผัน

.....

มีบุคคลบางจำพวกที่ไม่ต้องเข้ารับราชการทหารกองประจำการในยามปกติสามประเภท ได้แก่ บุคคลที่ได้รับการยกเว้น และบุคคลที่ไม่ต้องมาเข้ารับการตรวจเลือก สองประเภทนี้ไม่ต้องไปรับการตรวจเลือกเลย ส่วนบุคคลที่ได้รับการผ่อนผันต้องเข้ารับการตรวจเลือกทุกปี

ประเภท	ได้แก่
<p>บุคคลที่ได้รับการยกเว้น ไม่ต้องรับราชการทหารกองประจำการ</p>	<p>(๑) พระภิกษุที่มีสมณศักดิ์ หรือที่เป็นเปรียญ และนักบวชในพระพุทธศาสนาแห่งนิกายจีนหรือญวนที่มีสมณศักดิ์</p> <p>(๒) คนพิการทุพพลภาพ ซึ่งไม่สามารถเป็นทหารได้</p> <p>(๓) บุคคลซึ่งไม่มีคุณสมบัติที่จะเป็นทหารได้เฉพาะบางท้องที่ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง</p>
<p>บุคคลที่ได้รับการยกเว้น เมื่อลงบัญชีทหารกองเกินแล้วไม่เรียกมาตรวจเลือกรับราชการทหารกองประจำการในยามปกติ</p>	<p>(๑) พระภิกษุ สามเณร และนักบวชในพระพุทธศาสนาแห่งนิกายจีนหรือญวน ซึ่งเป็นนักรบตามที่กระทรวงศึกษาธิการรับรอง</p> <p>(๒) นักบวชศาสนาอื่นซึ่งมีหน้าที่ประจำในกิจของศาสนาตามที่กำหนดในกฎกระทรวงและผู้ว่าราชการจังหวัดออกใบสำคัญให้ไว้</p> <p>(๓) บุคคลซึ่งอยู่ในระหว่างการฝึกวิชาทหารตามหลักสูตรที่กระทรวงกลาโหมกำหนดตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการฝึกวิชาทหาร</p> <p>(๔) นักเรียนโรงเรียนเตรียมทหารของกระทรวงกลาโหม</p> <p>(๕) ครูซึ่งประจำทำการสอนหนังสือหรือวิชาการต่างๆ ที่อยู่ในความควบคุมของกระทรวง ทบวง กรม หรือราชการส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง และผู้ว่าราชการจังหวัดออกใบสำคัญให้ไว้</p> <p>(๖) นักศึกษาของศูนย์กลางอบรมการศึกษาผู้ใหญ่ของกระทรวงศึกษาธิการ</p> <p>(๗) นักศึกษาของศูนย์ฝึกการบินพลเรือนของกระทรวงคมนาคม</p>
<p>บุคคลที่ไม่เข้ารับการตรวจเลือกก็ไม่ถือว่าเป็นการหลีกเลี่ยงขั้นตอนการตรวจเลือก</p>	<p>(๑) ข้าราชการซึ่งได้รับคำสั่งของผู้บังคับบัญชาโดยปัจจุบันทันด่วนให้ไปราชการอันสำคัญยิ่ง หรือไปราชการต่างประเทศโดยคำสั่งของเจ้ากระทรวง</p> <p>(๒) นักเรียนซึ่งออกไปศึกษาวิชา ณ ต่างประเทศ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง</p> <p>(๓) ข้าราชการหรือผู้ปฏิบัติงานในสถานที่ราชการ หรือโรงงานอื่นใดในระหว่างที่มีการรบหรือการสงคราม อันเป็นอุปสรรคในการรบหรือการสงครามและอยู่ในความควบคุมของกระทรวงกลาโหม</p> <p>(๔) บุคคลซึ่งกำลังปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยทหารในราชการสนาม</p> <p>(๕) เกิดเหตุสุดวิสัย</p> <p>(๖) ไปเข้าตรวจเลือกที่อื่น</p> <p>(๗) ป่วยไม่สามารถจะมาได้ โดยให้บุคคลซึ่งบุคลิตีภาวะและเชื่อถือได้มาแจ้งต่อคณะกรรมการตรวจเลือกในวันตรวจเลือก</p>
<p>กรณีตาม (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) ต้องได้รับการผ่อนผันเฉพาะคราวจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย หรือผู้ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมอบหมาย</p>	

<p>บุคคลที่ได้รับการผ่อนผัน ต้องไปเข้ารับการตรวจเลือกในวันตรวจเลือก ถ้ามีจำนวนทหารกองเกินที่จะรับราชการเป็นทหารกองประจำการได้มากกว่าจำนวนที่ฝ่ายทหารต้องการ ให้ผ่อนผันแก่บุคคลดังต่อไปนี้</p>	<p>(๑) บุคคลที่จำเป็นต้องหาเลี้ยงบิดาหรือมารดาซึ่งไร้ความสามารถ หรือพิการทุพพลภาพหรือชราจนหาเลี้ยงชีพไม่ได้และไม่มีผู้อื่นเลี้ยงดู แต่ถ้ามีบุตรหลายคนจะต้องเข้ากองประจำการพร้อมกัน คงผ่อนผันให้คนเดียวตามแต่บิดาหรือมารดาจะเลือก ถ้าบิดาหรือมารดาไม่สามารถจะเลือกได้ก็ให้คณะกรรมการตรวจเลือกพิจารณาผ่อนผันให้หนึ่งคน</p> <p>(๒) บุคคลที่จำเป็นต้องหาเลี้ยงบุตรซึ่งมารดาตายหรือไร้ความสามารถ หรือพิการทุพพลภาพ และบุคคลที่จำเป็นต้องหาเลี้ยงพี่หรือน้องร่วมบิดามารดาหรือร่วมแต่บิดาหรือมารดาซึ่งบิดามารดาตาย ทั้งนี้เมื่อบุตรหรือพี่หรือน้องนั้นหาเลี้ยงชีพไม่ได้ และไม่มีผู้อื่นเลี้ยงดู</p> <p>(๓) บุคคลที่อยู่ในระหว่างการศึกษาตามที่กำหนดในกฎกระทรวง</p>
--	---

.....

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเป็นพระราชธิดา องค์ที่สองในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ พระนามเดิมว่า สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนราชสุดา กิติวัฒนาดุลโสภาคย์ ประสูติเมื่อวันเสาร์ที่ ๒ เมษายน ๒๔๙๘ ณ พระที่นั่งอัมพรสถานพระราชวังดุสิต โดยศาสตราจารย์ นายแพทย์หม่อมหลวงเกษตร สนิทวงศ์ เป็นผู้ถวายการประสูติ และทรงมีพระนามที่บรรดาข้าราชการบริพารเรียกกันทั่วไปว่า "ทูลกระหม่อมน้อย"

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเริ่มการศึกษาระดับอนุบาลในเดือน กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๐๒ ที่โรงเรียนจิตรลดา ในบริเวณพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน ขณะนั้นพระชนมายุได้ ๓ พระชันษาเศษ ทรงมีพระสหายร่วมชั้นเรียนอีก ๒๐ คน ซึ่งมาจากบุตรหลานของพระบรมวงศานุวงศ์ ข้าราชการ ตลอดจนมหาดเล็ก ผู้ได้รับพระมหากรุณาธิคุณให้มาร่วมเรียนด้วยโดยปราศจากชั้นวรรณะ วิชาที่ทรงศึกษาในชั้นอนุบาลนี้ คือ วิชาภาษาไทย ภาษาอังกฤษ เลขคณิต และ ขั้วร้อง พระอาจารย์ที่ถวายพระอักษรขณะนั้นได้แก่ อาจารย์ท่านผู้หญิงทัศนีย์ บุญยุปต์, อาจารย์คุณหญิงอังกาบ บุญยัษฐิติ และอาจารย์คุณหญิงสุนามัน ประณีข ทั้งนี้ปรากฏว่า สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โปรดโรงเรียนพระอาจารย์ และพระสหายเป็นอันดี

เมื่อทรงเรียนจบชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ได้ทรงสอบร่วมกับนักเรียนทั่วประเทศ โดยใช้ข้อสอบกระทรวงศึกษาธิการ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงสอบได้ที่หนึ่ง ได้คะแนนรวมร้อยละ ๙๖.๖๐ อันเป็นคะแนนสูงสุดสำหรับระดับชั้นประถมศึกษาปีที่เจ็ด จึงทรงได้รับพระราชทานรางวัลเรียนดีจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในงานแสดงศิลปหัตถกรรมนักเรียน ครั้งที่ ๓๑ ณ กรีฑาสถานแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๑๑ ระหว่างที่ทรงศึกษาอยู่นี้ เป็นที่ทราบกัน โดยทั่วไปว่า สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระปรีชาสามารถ ในวิชาแทบทุกด้าน เช่น ภาษาไทย ภาษาต่างประเทศ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ รำไทย ดนตรีไทย และ วาดเขียน เป็นต้น ซึ่งมักจะทรงได้คะแนนมากกว่าพระสหายในชั้นเดียวกันอยู่เสมอ นอกจากนี้ยังโปรดทรงหนังสือมาตั้งแต่ทรงพระเยาว์ และทรงพระปรีชาสามารถ ในทางร้อยแก้วและร้อยกรองอย่างยิ่ง ทรงเริ่มบทพระนิพนธ์ต่างๆตั้งแต่เมื่อทรงพระชนมายุได้เพียง ๑๒ พระชันษา เป็นต้นมา บทพระราชนิพนธ์เหล่านี้ได้รับการตีพิมพ์แพร่หลายในหนังสือหลายเล่ม ตัวอย่างเช่น "อยุธยา" "เจ้าครอกกวัดโพธิ์" " ศาสนาเกิดขึ้นได้อย่างไร" เป็นต้น บทพระราชนิพนธ์ที่รู้จักกันดีในปัจจุบัน คือ "พุทธศาสนสุภาษิตคำโคลง" ซึ่งทรงถอดมาจากภาษาบาลี และ "กษัตริยานุสรณ์" ซึ่งทรงทูลเกล้าฯ ถวายสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษา ประจำปี ๒๕๑๖ (ขณะนั้นสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระชนมายุเพียง ๑๘ พระชันษา)

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ตามเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ไปในชนบทห่างไกลและทุรกันดารทั่วประเทศมาตั้งแต่ยังเยาว์พระชันษา ได้ทอดพระเนตรเห็นสภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชน ทำให้ทรงทราบปัญหาต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นความยากจน ความขาดแคลนอาหารและปัจจัยต่างๆ การขาดบริการสาธารณสุขและการศึกษา จึงมีพระราชหฤทัยมุ่งมั่นที่จะช่วยเหลือเด็ก เยาวชน และประชาชนที่ด้อยโอกาสในถิ่นทุรกันดารเหล่านี้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเริ่มงานพัฒนาในปีพุทธศักราช ๒๕๒๓ โดยทรงทดลองทำโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จำนวน ๓ โรงเรียน เพื่อพัฒนาภาวะโภชนาการและสุขภาพของเด็กที่อยู่ในถิ่นทุรกันดาร หลังจากนั้นได้ทรงขยายงานพัฒนาในด้านอื่นๆ อีก เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนให้ดีขึ้น พร้อมทั้งขยายพื้นที่การดำเนินงานมากขึ้นด้วย โดยโปรดเกล้าฯ ให้สำนักงานโครงการสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี รับผิดชอบงานโครงการตามพระราชดำริต่าง ๆ การดำเนินงานโครงการพัฒนาตามพระราชดำรินี้ในถิ่นทุรกันดาร ทรงมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้น โดยมององค์ประกอบของคุณภาพชีวิตเป็น ๔ ด้าน คือ ด้านสุขภาพอนามัย ด้านการศึกษา ด้านอาชีพ และด้านสิ่งแวดล้อม ในการพัฒนาจะยึดหลักการอนุรักษ์วิถีชีวิต ขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมที่ดั้งเดิมของท้องถิ่นส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนทำโครงการการศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่น ประเพณี และวัฒนธรรมท้องถิ่นในสถานศึกษา และการจัดกิจกรรมวันสำคัญทางประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น

ทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี

ทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี ทรงเป็นพระราชธิดาพระองค์ใหญ่ ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ประสูติเมื่อ วันพฤหัสบดี ๕ เมษายน พ.ศ. ๒๔๙๔ ณ โรงพยาบาลมงซัวซีส์ เมืองโลซาน ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ และได้เสด็จนิวัติพระนคร แล้วประทับ ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต

การศึกษาของทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดีตั้งแต่ยังทรงพระเยาว์ ทรงเข้ารับการศึกษจนสำเร็จการศึกษาขั้นต้นจากโรงเรียนจิตรลดา จนกระทั่งทรงสำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษา แล้วต่อมาจึงได้เสด็จไปประทับ ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา เพื่อทรงเข้ารับการศึกษต่อจนจบสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี ณ สถาบันเทคโนโลยีแมสซาชูเซตส์ เมืองเคมบริดจ์ รัฐแมสซาชูเซตส์ ประเทศสหรัฐอเมริกาในสาขาวิชาคณิตศาสตร์ และสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ชีวเคมี (Bachelor of Science Degree in Bio-Chemistry) จากนั้นพระองค์ทรงเข้ารับการศึกษต่อจนจบสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโท ณ มหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย ลอสแอนเจลิส ณ ลอสแอนเจลิส สหรัฐอเมริกา ในสาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ (STATISTICS AND PUBLIC HEALTH) จนสำเร็จในการศึกษา

การอภิเษกสมรส เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ ทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี ทรงลาออกจากฐานันดรศักดิ์แห่งพระราชวงศ์ เพื่อทรงอภิเษกสมรสกับนายปีเตอร์ แลต เจนเซน ชาวอเมริกัน ในพระบรมหาราชวังตามราชประเพณี และเสด็จประทับอยู่ประเทศสหรัฐอเมริกา ทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี และนายปีเตอร์ เจนเซน มีโอรส-ธิดา ๓ คน ซึ่งทั้งหมดเกิดในสหรัฐอเมริกา ได้แก่ คุณพลอยไพลิน เจนเซน (๑๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๒๔), คุณพุ่ม เจนเซน (๑๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๖ - ๒๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๗) และคุณสิริกิติยา เจนเซน (๑๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๒๘)

ก่อนจะเสด็จนิวัติประเทศไทยเป็นการถาวร เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๔ ภายหลังเสด็จนิวัติประเทศไทยเป็นการถาวร พระองค์ ทรงปฏิบัติพระกรณียกิจนานัปการในด้านการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดจนเป็นที่ประจักษ์และยอมรับในระดับประเทศและนานาชาติ นอกจากนี้ยังทรงให้การช่วยเหลือราษฎร และให้โอกาส ผู้พิการ เยาวชน ตลอดจนประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติต่างๆ โดยทรงมีพระดำริให้จัดตั้งมูลนิธิต่างๆขึ้น ในการช่วยเหลือและให้โอกาสประชาชน อีกทั้งยังทรงพระปรีชาสามารถในแสดงภาพยนตร์ตามบทพระนิพนธ์หลายเรื่องเพื่อถ่ายทอดเรื่องราวต่างๆในสังคม เป็นต้นว่า หนึ่งใจ... เดียวกัน (พ.ศ. ๒๕๕๑), มายเบสต์บอดีการ์ด (พ.ศ. ๒๕๕๒) โดยรายได้ทั้งหมดในการจัดฉายภาพยนตร์ดังกล่าวทั้งในประเทศและต่างประเทศนำไปช่วยเหลือประชาชนและผู้ประสบภัยพิบัติต่างๆทั่วประเทศ และเป็นการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมภาพยนตร์ของไทยในระดับนานาชาติอีกด้วย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯให้ก่อตั้งมูลนิธิชีวิตสดใสขึ้นเพื่อดำเนินการความช่วยเหลือราษฎร ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ไม่สามารถใช้ชีวิตได้อย่างปกติสุขกลับมามีความร่วมมือกันสามัคคีและสงบสุขมากขึ้น โดยทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดีจะทรงทอดพระเนตรชีวิตความเป็นอยู่ของ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้และทรงช่วยเหลือช่วยเหลือราษฎร ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีความยากลำบาก เพื่อให้ราษฎร ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้มีร่วมสุขและสามัคคีกันจนทั่วถึง

นอกจากนี้ ทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี ยังทรงมีพระประสงค์ที่จะก่อตั้งมูลนิธิ Miracle of Life เพื่อช่วยเหลือราษฎรที่ประสบปัญหาต่างๆ ให้อยู่เย็นเป็นสุข และส่งเสริมให้ราษฎรได้ใช้ชีวิตอย่างมีความสุข โดยได้เสด็จหรือทรงโปรดให้ผู้แทนพระองค์ไปดูความคืบหน้าของโครงการอยู่เป็นประจำ เช่น ด้านการศึกษา ด้านสังคมสงเคราะห์ ด้านการช่วยเหลือ ด้านการศาสนา เป็นต้น

.....

ความเป็นมาและความสำคัญของวันจักรี

วันจักรี สำคัญอย่างไร

วันจักรี หมายถึง วันที่ระลึกถึงพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกฯ ปฐมบรมราชวงศ์จักรี เสด็จกรีธาทัพถึงพระมหานครทรงรับอัญเชิญขึ้นเถลิงถวัลย์ราชสมบัติ ดำรงราชอาณาจักรสยามประเทศ

ประวัติวันจักรี (Chakri day)

เมื่อวันที่ ๖ เมษายน พ.ศ. ๒๓๒๕ เป็นวันที่พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช (ร.๑) เสด็จปราบดาภิเษกขึ้นครองราชย์เป็น กษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรี และทรงสร้างกรุงเทพมหานครขึ้นเป็นเมืองหลวงของไทย มาจนถึงทุกวันนี้ ด้วยพระมหากรุณาธิคุณดังกล่าว ในปี พ.ศ. ๒๔๑๖ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (ร.๕) จึงโปรดเกล้าฯ ให้หล่อพระบรมรูปของพระเจ้าอยู่หัวทั้ง ๔ พระองค์ (ร.๑ - ร.๔) เพื่อประดิษฐานไว้ให้พระมหากษัตริย์องค์ต่อๆ มา พระบรมวงศานุวงศ์ ข้าราชการ และประชาชนได้ถวายบังคมสักการะ โดยเป็นการระลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณ เป็นธรรมเนียมปีละครั้ง และได้โปรดเกล้าฯ ให้อัญเชิญไปประดิษฐานไว้บนพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท และมีการย้ายที่หลายครั้ง เช่น พระที่นั่งพุทไธสวรรย์ปราสาท และ พระที่นั่งศิวาลัยปราสาท เป็นต้น

ในสมัยรัชกาลที่ ๖ นั้น โปรดให้ย้ายพระบรมรูปทั้ง ๔ (ร.๑ - ร.๔) มาไว้ ณ ปราสาทพระเทพบิดร ในวัดพระศรีรัตนศาสดาราม พร้อมกับพระบรมรูปของรัชกาลที่ ๕ พระชนกนาถ พระที่นั่งองค์นี้ รัชกาลที่ ๖ โปรดให้ซ่อมจากพุทธปรางค์ปราสาทเพื่อเรื่องนี้โดยเฉพาะ และได้พระราชทานนามดังกล่าว การซ่อมแซมก่อสร้างและประดิษฐานพระบรมรูปทั้ง ๕ รัชกาล สำเร็จจุลวงในเดือนเมษายน พ.ศ. ๒๔๖๑ จึงได้มีพระบรมราชโองการ ประกาศตั้งพระราชพิธีถวายบังคมพระบรมรูป ในวันที่ ๖ เมษายนปีนั้น และต่อมา โปรดฯ ให้เรียกวันที่ ๖ เมษายนว่าเป็น “วันจักรี”

สำหรับในปี ๒๕๕๖ ตรงกับ วันเสาร์ที่ ๖ เมษายน ๒๕๕๖ เป็นวันที่ระลึกถึง พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช และ มหาจักรีบรมราชวงศ์

รณรงค์ป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน ปีใหม่ ๒๕๕๖

ทุกปีในช่วงเทศกาลวันสงกรานต์หรือวันขึ้นปีใหม่ไทย จะมีหลายหน่วยงานออกมารณรงค์ป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน พยายามลดตัวเลขผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บปีใหม่ให้น้อยที่สุด และในเทศกาลปีใหม่ที่กำลังเข้ามาปีนี้ รัฐบาลกระทรวงมหาดไทย และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ได้ขับเคลื่อนรณรงค์ภายใต้แผนงานว่า "ก้าวสู่ปีใหม่ปลอดภัย ร่วมใจลดอุบัติเหตุ" ขึ้น โดยร่วมกับภาคีเครือข่ายหวังสร้างจิตสำนึกและสร้างพลังในการรณรงค์ลดอุบัติเหตุให้ได้ผลมากที่สุด ซึ่งเป็นเจตนารมณ์ที่มุ่งมั่นพยายามดำเนินการมาทุกปี และในปีนี้ โครงการตั้งเป้าลดผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บ เพื่อให้เทศกาลแห่งความสุขเกิดอุบัติเหตุให้น้อยที่สุด ซึ่งแน่นอนว่าทุกภาคส่วน โดยเฉพาะผู้ขับขี่ยานพาหนะต้องให้ความร่วมมือช่วยกันลดอุบัติเหตุทางถนนและลดปัจจัยเสี่ยงก่อให้เกิดความไม่ปลอดภัยในการเดินทางบนถนนทั้งสายหลักและสายรอง และเน้นมาตรการตั้งจุดตรวจ จุดบริการ จุดสนับสนุน รวมถึงจุดเสี่ยงอุบัติเหตุที่เกิดตายเจ็บในปีที่ผ่านมาจะมีการตั้งด่านตรวจร่วม และตั้งศูนย์ปฏิบัติการกลางร่วมกับระดับจังหวัด อำเภอ และท้องถิ่น ระหว่างวันที่ ๑๑-๑๗ เม.ย. เป้าหมายเพื่อลดจำนวนครั้งที่เกิดอุบัติเหตุ จำนวนผู้เสียชีวิต และจำนวนผู้บาดเจ็บ ให้เหลือน้อยกว่าช่วงเทศกาลสงกรานต์ ปี ๒๕๕๕ โดยมีการกำหนดมาตรการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนไว้ ๖ มาตรการ ได้แก่ มาตรการด้านบริหารจัดการ มาตรการด้านการบังคับใช้กฎหมาย มาตรการด้านสังคม มาตรการด้านวิศวกรรมจราจร มาตรการด้านการประชาสัมพันธ์ และมาตรการด้านบริการการแพทย์ฉุกเฉิน กู้ชีพ กู้ภัย นอกจากนี้ยังมีมาตรการที่เน้นหนัก คือ การควบคุมความเร็ว การควบคุมการเมาสุราแล้วขับขี่ยานพาหนะ การจัดพื้นที่เล่นน้ำสงกรานต์ที่มีความปลอดภัย การเล่นน้ำสงกรานต์ท้ายรถกระบะให้มีความปลอดภัย การควบคุมการใช้รถจักรยานยนต์ และการควบคุมการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

สำหรับสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุทางถนนช่วงเทศกาลนั้น ปัจจัยเสี่ยงอันดับต้นๆ เป็นเรื่องพฤติกรรมคน ความเสี่ยงจากยานพาหนะ และโครงสร้างทางถนนตามลำดับ ซึ่งการแก้ปัญหาที่ตรงจุดนั้น ผู้อำนวยการสำนักบูรณาการ สาธารณภัย อุบัติภัย และความปลอดภัยทางถนน กล่าวด้วยว่า เหตุหลักๆ ของความสูญเสียยังเป็นเรื่องการเมาสุราแล้วขับขี่ รองลงมาคือ ความประมาท อ่อนเพลีย ไม่ชำนาญเส้นทาง ผู้ใช้รถใช้ถนนไม่ตระหนักถึงความปลอดภัย จะเห็นได้ว่าหากเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมหรือแนวคิดจะช่วยป้องกันอุบัติเหตุได้มาก สำหรับยานพาหนะที่เกิดอุบัติเหตุบ่อยยังคงเป็นรถมอเตอร์ไซค์ ในการรณรงค์จะเน้นบุคคลที่ใช้ยานพาหนะประเภทนี้ และกำชับจุดตรวจจุดสกัดให้ป้องปราม ขอความร่วมมือ ตักเตือนผู้เมาแล้วขับ หากไม่เหลือปากว่าแรงจะอำนวยความสะดวกให้ แต่หากเจ้าหน้าที่พินิจพิเคราะห์แล้วว่าหากปล่อยไปจะเกิดอันตรายต่อผู้อื่นก็จำเป็นต้องใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด

“ช่วงสงกรานต์ ผู้คนออกไปท่องเที่ยวต่างจังหวัด กลับบ้านไปเยี่ยมครอบครัว การระดมเจ้าหน้าที่เพื่อป้องกันและลดอุบัติเหตุมากเพียงใด ก็ไม่สามารถสู้กับปริมาณคนมหาศาลที่ออกเดินทางนับล้านๆ คน ฉะนั้น ต้องร่วมพลังกันขับชื้ออย่างมีน้ำใจ พยายามทำถนนให้ปลอดภัย การประชาสัมพันธ์และรณรงค์ผ่านสื่อต้องเข้มข้นเพื่อให้เห็นผลเสียจากความประมาท แม้เพียงเสี้ยววินาที นำมาซึ่งความสูญเสีย อุบัติเหตุเกิดขึ้นกับคนทุกเพศทุกวัยและยานพาหนะทุกประเภท” ผวกให้คนไทยตระหนักว่าโอกาสเกิดอุบัติเหตุบนถนนมิได้ตลอด ก่อให้เกิดความสูญเสียและพิการ หากรุนแรงอาจถึงขั้นทุพพลภาพ เป็นภาระของครอบครัวและผู้ใกล้ชิด ถ้าตระหนักถึงอุบัติเหตุ ช่วยให้ถึงที่หมายส่งความสุขปีใหม่อย่างปลอดภัยแน่นอน.

ตำนานนางสงกรานต์

ตามจารึกที่วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม กล่าวตามพระบาลีฝ่ายรามัญว่า ครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีเศรษฐีคนหนึ่ง รวยทรัพย์แต่อาภัพบุตร ตั้งบ้านอยู่ใกล้กับนักร้องสุราที่มีบุตรสองคน วันหนึ่งนักร้องสุราต่อว่าเศรษฐีจนกระทั่งเศรษฐีน้อยใจ จึงได้บวงสรวงพระอาทิตย์ พระจันทร์ ตั้งจิตอธิษฐานอยู่ว่าสามปี ก็ไร้วีแววที่จะมีบุตร อยู่มาวันหนึ่งพอถึงช่วงที่พระอาทิตย์ ยกขึ้นสู่ราศีเมษ เศรษฐีได้พาบริวารไปยังต้นไทรริมน้ำ พอถึงก็ได้เอาข้าวสารลงล้างในน้ำเจ็ดครั้ง แล้วหุงบูชาอธิษฐานขอบุตร กับรุกขเทวดาในต้นไทรนั้น รุกขเทวดาเห็นใจเศรษฐี จึงเหาะไปเฝ้าพระอินทร์ ไม่ช้าพระอินทร์ก็มีเมตตาประทานให้เทพบุตร องค์หนึ่งนาม "ธรรมบาล" ลงไปปฏิสนธิในครรภ์ภรรยาเศรษฐี ไม่ช้าก็คลอดออกมา เศรษฐีตั้งชื่อให้กุมารน้อยนี้ว่า ธรรมบาลกุมาร และได้ปลูกปราสาทไว้ใต้ต้นไทรให้กุมารน้อยอยู่อาศัย

ต่อมาเมื่อธรรมบาลกุมารโตขึ้น ก็ได้เรียนรู้ซึ่งภาษาคน และเรียนไตรภพทจนเมื่ออายุได้เจ็ดขวบ เขาได้เป็นอาจารย์บอก มงคลต่าง ๆ แก่คนทั้งหลาย อยู่มาวันหนึ่ง ท้าวกบิลพรหม ได้ลงมาถามปัญหาเกี่ยวกับธรรมบาลกุมาร ๓ ข้อ ถ้าธรรมบาลกุมาร ตอบได้ก็จะตัดเศียรบูชา แต่ถ้าตอบไม่ได้จะตัดศีรษะธรรมบาลกุมารเสีย ท้าวกบิลพรหมถามธรรมบาลกุมารว่า ตอนเช้าศรีอยู่ที่ไหน ตอนเที่ยงศรีอยู่ที่ไหน และตอนค่ำศรีอยู่ที่ไหน ทันใดนั้นธรรมบาลกุมารจึงขอผิดผ่อนกับ ท้าวกบิลพรหมเป็นเวลา ๗ วัน

ทางธรรมบาลกุมารก็พยายามคิดค้นหาคำตอบ ล่วงเข้าวันที่ ๖ ธรรมบาลกุมารก็ลงจากปราสาทมานอนอยู่ใต้ต้นตาล เขาคิดว่า ขอตายในที่ลับยังดีกว่าไปตายด้วยอาญาท้าวกบิลพรหม บังเอิญบนต้นไม้มีนกอินทรี ๒ ตัวผิวเมียเกาะทำรังอยู่ นางนกอินทรีถามสามีว่า พรุ่งนี้เราจะไปหาอาหารแห่งใด สามีตอบนางนกว่า เราจะไปกินศพธรรมบาลกุมาร ซึ่งท้าวกบิลพรหมจะฆ่าเสีย ด้วยแก้ปัญหามาไม่ได้ นางนกจึงถามว่า คำถามที่ท้าวกบิลพรหมถามคืออะไร สามีก็เล่าให้ฟัง ซึ่งนางนกก็ไม่สามารถตอบได้ สามีจึงเฉลยว่า ตอนเช้า ศรีจะอยู่ที่หน้า คนจึงต้องล้างหน้าทุก ๆ เช้า ตอนเที่ยง ศรีจะอยู่ที่อก คนจึงเอา เครื่องหอมประพรมที่อก ส่วนตอนเย็น ศรีจะอยู่ที่เท้า คนจึงต้องล้างเท้าก่อนเข้านอน ธรรมบาลกุมารก็ได้ทราบเรื่องที่นกอินทรีคุยกันตลอด จึงจดจำไว้ ครั้นรุ่งขึ้น ท้าวกบิลพรหมก็มาตามสัญญาที่ให้ไว้ทุกประการ ธรรมบาลกุมารจึงนำคำตอบที่ได้ ยินจากนกไปตอบกับท้าวกบิลพรหม ท้าวกบิลพรหมจึงตรัสเรียกธิดาทั้งเจ็ดอันเป็นบาทบาจาริกาพระอินทร์มาประชุมพร้อม กัน แล้วบอกว่า เราจะตัดเศียรบูชาธรรมบาลกุมาร ถ้าจะตั้งไว้ยังแผ่นดิน ไฟก็จะไหม้โลก ถ้าจะโยนขึ้นไปบนอากาศ ฝนก็จะแล้ง ถ้าจะทิ้งในมหาสมุทร น้ำก็จะแห้ง จึงให้ธิดาทั้งเจ็ดนำพานมารองรับ แล้วก็ตัดเศียรให้นางทุงษะ ผู้เป็นธิดาองค์โต จากนั้น นางทุงษะ ก็อัญเชิญพระเศียรท้าวกบิลพรหมเวียนขวารอบเขาพระสุเมรุ ๖๐ นาที แล้วเก็บรักษาไว้ในถ้ำคันธุลี ในเขาไกรลาส

จากนั้นมาทุก ๆ ๑ ปี ธิดาของท้าวกบิลพรหมทั้ง ๗ ก็จะผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนมาทำหน้าที่อัญเชิญพระเศียรท้าวกบิลพรหมแห่ไปรอบเขาพระสุเมรุ เป็นเวลา ๖๐ นาที แล้วประดิษฐานตามเดิม ในแต่ละปีนางสงกรานต์แต่ละนางจะทำหน้าที่ผลัดเปลี่ยนกันตามวันมหาสงกรานต์ ดังนี้

๑. วันอาทิตย์เป็นวันมหาสงกรานต์ นางสงกรานต์นาม ทุงษะเทวี ทรงพาหุรัดทัดดอกทับทิม อาภรณ์แก้วปัทมาภักษาหารอุทุมพร (ผลมะเดื่อ) พระหัตถ์ขวาทรงจักร พระหัตถ์ซ้ายทรงสังข์ เสด็จมาบนหลังครุฑ
๒. วันจันทร์เป็นวันมหาสงกรานต์ นางสงกรานต์นาม โคราคะเทวี ทรงพาหุรัดทัดดอกปีบ อาภรณ์แก้วมุกดาภักษาหารเตลิ่ง (น้ำมัน) พระหัตถ์ขวาทรงพระขรรค์ พระหัตถ์ซ้ายทรงไม้เท้า เสด็จมาบนหลังพยัคฆ์ (เสือ)
๓. วันอังคารเป็นวันมหาสงกรานต์ นางสงกรานต์นาม รากษสเทวี ทรงพาหุรัดทัดดอกบัวหลวง อาภรณ์แก้วโมราภักษาหารโลหิต (เลือด) พระหัตถ์ขวาทรงตรีศูล พระหัตถ์ซ้ายทรงธนู เสด็จมาบนหลังพระยาราช (หมี)
๔. วันพุธเป็นวันมหาสงกรานต์ นางสงกรานต์นาม มณฑาทะเทวี ทรงพาหุรัดทัดดอกจำปา อาภรณ์แก้วไพฑูรย์ภักษาหารนมนนย พระหัตถ์ขวาทรงเหล็กแหลม พระหัตถ์ซ้ายทรงไม้เท้า เสด็จมาบนหลังคัทรภะ (ลา)
๕. วันพฤหัสบดีเป็นวันมหาสงกรานต์ นางสงกรานต์นาม กิริณีเทวี ทรงพาหุรัดทัดดอกมณฑา อาภรณ์แก้วมรกตภักษาหารถ้วงา พระหัตถ์ขวาทรงขงจ้าว พระหัตถ์ซ้ายทรงปิ่น เสด็จมาบนหลังพระยาคชสาร (ช้าง)
๖. วันศุกร์เป็นวันมหาสงกรานต์ นางสงกรานต์นาม กิมิทาเทวี ทรงพาหุรัดทัดดอกจงกลนี อาภรณ์แก้วบุษราคัมภักษาหารกล้วยน้ำ พระหัตถ์ขวาทรงพระขรรค์ พระหัตถ์ซ้ายทรงพิณ เสด็จมาบนหลังมโหิงสา (ควาย)

๗. วันเสาร์เป็นวันมหาสงกรานต์ นางสงกรานต์นาม มโหธรเทวี ทรงพาหุรัดทัดดอกสามหาว อาภรณ์แก้วนิลรัตน์
รักษาหารเนื้อทราย พระหัตถ์ขวาทรงจักร พระหัตถ์ซ้ายทรงตรีศูล เสด็จมาบนหลังมยุรา (นกยูง)

สำหรับความเชื่อทางล้านนานั้นจะมีว่า

๑. วันอาทิตย์ ชื่อ นางแพงศรี
๒. วันจันทร์ ชื่อ นางมโนรา
๓. วันอังคาร ชื่อ นางรากษสเทวี
๔. วันพุธ ชื่อ นางมันทะ
๕. วันพฤหัสบดี ชื่อ นางกัญญาเทพ
๖. วันศุกร์ ชื่อ นางริญโท
๗. วันเสาร์ ชื่อ นางสาวมาเทวี

.....

เทศกาลสงกรานต์ วันผู้สูงอายุ-วันครอบครัว

.....

"สงกรานต์" ถือเป็นประเพณีที่เก่าแก่ของไทยประเพณีหนึ่งที่สืบทอดกันมาตั้งแต่สมัยโบราณ คู่กับประเพณีตรุษ หรือที่เรียกกันรวมๆ ว่าประเพณีตรุษสงกรานต์ ซึ่งหมายถึงประเพณีส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่ของไทย ก่อนที่จะปรับเปลี่ยนมาใช้วันที่ ๓๑ ธันวาคม เป็นวันส่งท้ายปีเก่าและวันที่ ๑ มกราคม เป็นวันขึ้นปีใหม่ เมื่อพ.ศ.๒๔๘๓ เช่นเดียวกับประเทศอื่นๆ ทั่วโลก

คำว่าตรุษ เป็นภาษาทมิฬ ใช้ในชนเผ่าหนึ่งทางอินเดียตอนใต้ แปลว่า ตัด หรือขาด คือตัดปี หรือขาดปี หมายถึงการสิ้นปีนั่นเอง ตามปกติการกำหนดวันตรุษหรือวันสิ้นปีจะถือหลักทางจันทรคติ (วิธีนับวันและเดือนโดยถือเอาการเดินทางของดวงจันทร์เป็นหลัก) คือวันแรม ๑๕ ค่ำ เดือน ๔

ส่วนคำว่าสงกรานต์ เป็นภาษาสันสกฤต แปลว่า ก้าวขึ้น หรือการเคลื่อนที่ ย้ายที่ หมายถึง เวลาที่ดวงอาทิตย์เคลื่อนจากราศีหนึ่งไปสู่อีกราศีหนึ่งทุกๆ เดือน เรียกว่า สงกรานต์เดือน ยกเว้นเมื่อย้ายจากราศีมีนสู่ราศีเมษ ซึ่งเป็นสงกรานต์ปี จะเรียกชื่อพิเศษว่า "มหาสงกรานต์" จึงเป็นวันขึ้นปีใหม่ โดยวิธีนับทางสุริยคติ (วิธีนับวันและเดือนโดยถือกำหนดตำแหน่งดวงอาทิตย์เป็นหลัก) ดังนั้น การกำหนดนับวันสงกรานต์จึงตกอยู่ในระหว่างวันที่ ๑๓, ๑๔ และ ๑๕ เมษายน

ซึ่งทั้ง ๓ วันจะมีชื่อเรียกเฉพาะดังนี้ คือ วันที่ ๑๓ เมษายน เรียกว่า มหาสงกรานต์ หมายถึง การที่ดวงอาทิตย์ก้าวขึ้นสู่ราศีเมษอีกครั้งหนึ่ง หลังจากที่ผ่านมาการเข้าสู่ราศีอื่นๆ แล้วครบ ๑๒ เดือน

วันที่ ๑๔ เมษายน เรียกว่า วันเนา หมายถึง การที่ดวงอาทิตย์เคลื่อนเข้าอยู่ราศีเมษประจำที่เรียบร้อยแล้ว

วันที่ ๑๕ เมษายน เรียกว่า วันเถลิงศก หรือวันขึ้นศก คือ วันที่เริ่มเปลี่ยนจุลศักราชใหม่ การที่กำหนดให้อยู่ในวันนั้นเพื่อให้แน่ใจได้ว่าดวงอาทิตย์โคจรขาดจากราศีมีนขึ้นอยู่ราศีเมษแน่นอนแล้ว อย่างน้อย ๑ องศา

เทศกาลสงกรานต์นอกจากจะเป็นวันขึ้นปีใหม่ของคนไทยแล้ว ยังถือเป็นวันสำคัญของคนไทยอีก คือ วันผู้สูงอายุแห่งชาติและวันครอบครัว

วันผู้สูงอายุแห่งชาติ คือ วันสำหรับผู้สูงอายุที่มีอายุตั้งแต่ ๖๐ ปีขึ้นไป คณะรัฐมนตรีได้ลงมติเมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๒๕ อนุมัติให้วันที่ ๑๓ เมษายน ของทุกปีเป็นวันผู้สูงอายุแห่งชาติ โดยได้กำหนดนโยบายเกี่ยวกับผู้สูงอายุทั้งด้านสุขภาพอนามัย การศึกษา สังคมวัฒนธรรม ความมั่นคงทางรายได้ การทำงาน และด้านสวัสดิการสังคม นอกจากนี้ ยังให้มีการจัดกิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุทุกปี อาทิ การกราบขอพรและการมอบของขวัญให้แก่ผู้สูงอายุ เป็นต้น

วันครอบครัว จะตรงกับวันที่ ๑๔ เมษายนของทุกปี เป็นวันที่ต้องการให้ประชาชนได้ตระหนักถึงความสำคัญของครอบครัวให้มากขึ้น ดังนั้น เมื่อวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๓๒ คณะรัฐมนตรี ซึ่งมีพล.อ.ชาติชาย ชุณหะวัณ เป็นนายกรัฐมนตรี ได้มีมติเห็นชอบและอนุมัติให้วันที่ ๑๔ เมษายนของทุกปีเป็นวันแห่งครอบครัว ซึ่งตรงกับวันสงกรานต์ของไทย ด้วยเหตุผลว่าในวันนี้เป็นวันที่สมาชิกในครอบครัวมีโอกาสพบปะกันได้โดยสะดวก

จะเห็นได้ว่าเทศกาลสงกรานต์เป็นประเพณีที่ได้ยึดถือปฏิบัติกันมานานาน ที่มีความงดงาม อ่อนโยน เอื้ออาทร และเต็มไปด้วยบรรยากาศของความกตัญญู ความเคารพซึ่งกันและกัน ซึ่งทุกคนจะหาโอกาสกลับบ้านไปหาพ่อแม่และญาติผู้ใหญ่ รดน้ำขอพรเพื่อความเป็นสิริมงคลในการเริ่มต้นปีใหม่ เป็นกำลังใจกันและกันในการดำรงชีวิต

เป็นวันแห่งการแสดงความกตัญญู โดยการปรนนิบัติต่อพ่อแม่ ผู้มีพระคุณที่มีชีวิตอยู่ และทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้แก่ผู้ที่ล่วงลับไปแล้ว และยังเป็นวันที่ครอบครัวได้อยู่กันพร้อมหน้าพร้อมตา ได้ทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกัน เพื่อสานสัมพันธ์กันภายในครอบครัว

.....

กิจกรรมสำคัญในวันสงกรานต์

การทำบุญตักบาตร ถือว่าเป็นการสร้างบุญสร้างกุศลให้ตัวเอง และ อุทิศส่วนกุศลนั้นแก่ผู้ล่วงลับไปแล้ว การทำบุญแบบนี้มักจะเตรียมไว้ล่วงหน้า นำอาหารไปตักบาตรถวายพระภิกษุที่ศาลาวัด ซึ่งจัดเป็นที่รวมสำหรับทำบุญ ในวันนี้หลังจากที่ได้ทำบุญเสร็จแล้ว ก็จะมีการก่อพระทรายอันเป็นประเพณีด้วย

การสงฆ์น้ำพระ การรดน้ำ เป็นการอวยพรปีใหม่ให้กันและกัน น้ำที่รดมักใช้น้ำหอมเจือด้วยน้ำธรรมดา การสงฆ์น้ำพระจะรดน้ำพระพุทธรูปที่บ้านและที่วัด และบางที่จัด สงฆ์น้ำพระสงฆ์ ด้วย

บังสุกุลอัฐิ กระจกญาติผู้ใหญ่ที่ตายแล้ว มักก่อเป็นเจดีย์ แล้วนิมนต์พระไปบังสุกุล

การรดน้ำผู้ใหญ่ คือการไปอวยพรให้ผู้ใหญ่ที่เคารพนับถือ ครูบาอาจารย์ ท่านผู้ใหญ่ก็จะนั่งลงแล้วผู้ที่รดก็จะเอาน้ำหอมเจือกับน้ำรดที่มีของท่าน ท่านจะให้ศีลให้พรผู้ที่ไปรด ถ้าเป็นพระก็จะนำผ้าสบงไปถวายให้ท่านผลัดเปลี่ยนด้วย หากเป็นฆราวาสก็จะหาผ้าถุง ผ้าขาวม้าไปให้

การดำหัว ก็คือการรดน้ำนั่นเอง แต่เป็นคำเมืองทางภาคเหนือ การดำหัวเรียกกันเฉพาะการรดน้ำผู้ใหญ่ที่เราเคารพนับถือ ผู้สูงอายุ คือการขอขมาในสิ่งที่ได้ล่วงเกินไปแล้ว หรือ การขอพรปีใหม่จากผู้ใหญ่ ของที่ใช้ในการดำหัวส่วนมากมีผ้าขนหนู มะพร้าว กล้าย และ ส้มป่อย

การปล่อยนกปล่อยปลา ถือเป็นการล้างบาปที่ทำไว้ เป็นการสะเดาะเคราะห์ร้ายให้มีแต่ความสุขความสบายในวันขึ้นปีใหม่
การนำทรายเข้าวัด ทางภาคเหนือนิยมขนทรายเข้าวัดเพื่อเป็นนิมิตโชคลาภ ให้มีความสุขความเจริญ เงินทองไหลมาเทมาดุจทรายที่ขนเข้าวัด

สงกรานต์ในแต่ละท้องถิ่น

แม้สงกรานต์จะมีอยู่ทั่วไปในประเทศแถบคาบสมุทรอินโดจีน เช่น พม่า ลาว กัมพูชา และมณฑลยูนนานทางตอนใต้ของประเทศจีนแต่สงกรานต์ที่ยิ่งใหญ่ที่สุดและมีชื่อเสียงมากที่สุดในสายตาชาวโลกคือสงกรานต์ในประเทศไทย จึงทำให้เทศกาลสงกรานต์ของไทยติดอันดับเทศกาลที่มีสีสันที่สุด ๑ ใน ๕ ของเอเชีย

ส่วนในต่างประเทศ ชาวโต หรือชาวไท ในสิบสองปันนา โดยเฉพาะเมืองจิ่งหง หรือเมืองเชียงรุ่ง จะจัดงานสาดน้ำสงกรานต์ในวันที่ ๑๓-๑๕ เมษายน [๖]โดยเรียกว่างานเทศกาลพั๋สุ่ยเจี๋ย

สงกรานต์ภาคเหนือ (สงกรานต์ล้านนา) หรือ "ป่าเวณีปีใหม่เมือง" อันโดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ เริ่มตั้งแต่ "วันสังขารล่อง" (๑๓ เม.ย.) ที่มีการทำความสะอาดบ้านเพื่อความเป็นสิริมงคล "วันเนา" หรือ "วันเนา" (๑๔ เม.ย.) วันที่ห้ามใครด่าทอว่าร้าย เพราะจะทำให้โชคร้ายไปตลอดทั้งปี "วันพญาวัน" หรือ "วันเถลิงศก" (๑๕ เม.ย.) วันนี้ชาวบ้านจะตื่นแต่เช้าทำบุญตักบาตรเข้าวัดฟังธรรม ก่อนจะไปรดน้ำดำหัวขอมาญาติผู้ใหญ่ในช่วงบ่าย "วันปากปี" (๑๖ เม.ย.) ชาวบ้านจะพากันไปรดน้ำเจ้าอาวาสตามวัดต่างๆเพื่อขอมาคารวะ "วันปากเดือน" (๑๗ เม.ย.) เป็นวันที่ชาวบ้านส่งเคราะห์ต่างๆ ออกไปจากตัวเพื่อปิดฉากประเพณีสงกรานต์ล้านนา และ "วันปากวัน" (๑๘ เม.ย.)

สงกรานต์ภาคอีสาน นิยมจัดกันอย่างเรียบง่าย แต่ว่ามากไปด้วยความอบอุ่น โดยคนอีสานจะเรียกประเพณีสงกรานต์ว่า "บุญเดือนห้า" หรือ "ตรุษสงกรานต์" บางพื้นที่จะเรียกว่า "เนา" และจะถือฤกษ์ในวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๕ เวลาบ่าย ๓ โมงเป็นเวลาเริ่มงานโดยพระสงฆ์จะตีกลองโหมเปิดศักราช จากนั้นญาติโยมจะจัดเตรียมน้ำอบหาบไปรวมกันที่ศาลาวัดเพื่อสงฆ์น้ำพระพุทธรูป แล้วต่อด้วยการรดน้ำดำหัว ปู่ ย่า ตา ยาย และญาติผู้ใหญ่ เพื่อขอมาลาโทษจากนั้นก็จะเป็นการเล่นสาดน้ำสงกรานต์กันอย่างสนุกสนาน

สงกรานต์ภาคใต้ ตามความเชื่อของประเพณีสงกรานต์แบบดั้งเดิมที่ภาคใต้แล้ว สงกรานต์เป็นช่วงเวลาแห่งการผลัดเปลี่ยนเทวดาผู้รักษาดวงชะตาบ้านเมือง พวกเขาจึงถือเอาวันแรกของสงกรานต์ (๑๓ เม.ย.) เป็น "วันส่งเจ้าเมืองเก่า" โดยจะทำพิธีสะเดาะเคราะห์สิ่งไม่ดีออกไป ส่วน "วันว่าง" (๑๔ เม.ย.) ชาวนครจะไปทำบุญตักบาตรที่วัด และสงฆ์น้ำพระพุทธรูป และวันสุดท้ายเป็น "วันรับเจ้าเมืองใหม่" (๑๕ เม.ย.) จะทำพิธีต้อนรับเทวดาองค์ใหม่ด้วยการแต่งองค์ทรงเครื่องอย่างสวยงามส่งท้ายสงกรานต์ประเพณีสงกรานต์

สงกรานต์ภาคกลาง เริ่มขึ้นในวันที่ ๑๓ เมษายน เป็นวันมหาสงกรานต์ วันที่ ๑๔ เมษายน เป็น "วันกลาง" หรือ "วันเนา" และวันที่ ๑๕ เมษายน เป็นวันวันเถลิงศก ทั้ง ๓ วันประชาชนจะประกอบพิธีทางศาสนา มีการทำบุญตักบาตร ปล่อยนกปล่อยปลา การกรวดน้ำอุทิศส่วนกุศลให้แก่ญาติผู้ล่วงลับ การสงฆ์น้ำพระ การขนทรายเข้าวัดก่อพระเจดีย์ทราย

สงกรานต์ผู้กสายลัญจณ์เชื่อมโยงพระธาตุดสองแผ่นดิน หรือ สงกรานต์นครพนม รื่นรมย์ บุญปีใหม่ไทย-ลาว ณ อ.เมือง และ อ.เรณูนคร จ.นครพนม ในงานจะมีการสดสง หรือสงน้ำพระธาตุดประจำวันเกิดทั้ง ๗ แห่ง ที่มีเพียงแห่งเดียวในประเทศไทย

สงกรานต์อ้อมสาวลงน้ำ หรือ ประเพณีสงกรานต์อ้อมสาวลงน้ำ ณ เกาะสีชัง และเกาะขามใหญ่ จ.ชลบุรี ภายในงานมีกิจกรรมเช่น พิธีทำบุญตักบาตร สงน้ำพระ พิธีกองข้าวบวงสรวง รดน้ำดำหัว การก่อพระเจดีย์ทราย การละเล่นพื้นบ้าน แข่งขันเรือกระทะ เรือซังกะเยอ มวยตบจาก ปาลูกดอก แข่งขันตะกร้อลอดบ่วง การแสดงดนตรี และประเพณีอ้อมสาวลงน้ำ

สงกรานต์นางदान หรือ เทศกาลมหาสงกรานต์เมืองนครศรีธรรมราช จัดขึ้น ณ สวนศรีธรรมมาโคกราช สนามหน้าเมือง หอพระอิศวร สำหรับกิจกรรมภายในเทศกาลสงกรานต์เมืองนครนี้ จะมีมหรหรมขนมพื้นบ้าน อาหารพื้นเมือง กิจกรรมนั่งรถชมเมือง เล่าเรื่องลิกอร์ นั่งสามล้อโบราณชมเมืองเก่า พิธีพุทธาภิเษกน้ำศักดิ์สิทธิ์จาก ๖ แหล่ง จตุคามรุ่นสงน้ำ ๕๐ เป็นต้น

สงกรานต์ปาร์ตี้โพน มีพื้นที่ปาร์ตี้โพนที่ปิดล้อมด้วยพลาสติกใส

สงกรานต์ล่องเรือสาदन้า เช่นที่ตลาดน้ำตลิ่งชัน นักท่องเที่ยวสามารถพบความสนุกสนานจากการนั่งเรือหางยาวสาदन้าสงกรานต์กับชมขนมริมสองฟากฝั่งคลอง และยังได้ชมสวนกล้วยไม้ ทำบุญให้อาหารปลา หรือแวะซื้อขนมหวาน ผลไม้จากแพ และมีไกด์คอยบรรยายและอำนวยการความสะดวกตลอดการเดินทาง

หาดใหญ่ มิดไนท์ สงกรานต์ อ่าวหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา มีการจัดกิจกรรมสงกรานต์และการสาदन้าในยามค่ำคืน ณ ถนนเสน่หานุสรณ์ และถนนนิพัทธ์อุทิส ๓ ตั้งแต่เวลา ๑๘.๐๐- ๒๓.๐๐ น. โดยเทศกาลนี้ได้เริ่มจัดมาตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๔๗

.....

เกษตรอินทรีย์

เกษตรอินทรีย์

คือการทำเกษตรด้วยหลักธรรมชาติ บนพื้นที่การเกษตรที่ไม่มีสารพิษตกค้างและหลีกเลี่ยงจากการปนเปื้อนของสารเคมีทางดิน ทางน้ำ และทางอากาศเพื่อส่งเสริมความอุดมสมบูรณ์ของดินความหลากหลายทางชีวภาพในระบบนิเวศน์ และฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมให้กลับคืนสู่สมดุลธรรมชาติโดยไม่ใช้สารเคมีสังเคราะห์หรือสิ่งที่ได้มาจากการตัดต่อพันธุกรรม ใช้ปัจจัยการผลิตที่มีแผนการจัดการอย่างเป็นระบบในการผลิตภายใต้มาตรฐานการผลิตเกษตรอินทรีย์ให้ได้ผลผลิตสูงอุดมด้วยคุณค่าทางอาหารและปลอดภัยโดยมีต้นทุนการผลิตต่ำเพื่อคุณภาพชีวิต เศรษฐกิจพอเพียง แก่มวลมนุษยชาติ และสรรพชีวิต

ทำไม ? ต้องเกษตรอินทรีย์

การใช้ทรัพยากรดินโดยไม่คำนึงถึงผลเสียของ ปุ๋ยเคมีสังเคราะห์ ก่อให้เกิดความไม่สมดุลในแร่ธาตุและกายภาพของดินทำให้สิ่งมีชีวิตที่มีประโยชน์ในดินนั้นสูญหาย และไร้สมรรถภาพความไม่สมดุลนี้เป็นอันตรายยิ่งกระบวนการนี้เมื่อเกิดขึ้นแล้ว จะก่อให้เกิดความเสียหายอย่างต่อเนื่อง ผืนดินที่ถูกผลาญไปนั้น ได้สูญเสียความสามารถในการดูดซับแร่ธาตุ ทำให้ผลผลิตมีแร่ธาตุ วิตามิน และพลังชีวิตต่ำเป็นผลให้เกิดการขาดแคลนธาตุอาหารรองในพืช พืชจะอ่อนแอ ขาดภูมิคุ้มกันโรค และทำให้การคุกคามของแมลง และเชื้อโรคเกิดขึ้นได้ง่ายซึ่งจะนำไปสู่การใช้สารเคมีฆ่าแมลงและเชื้อราเพิ่มขึ้น ดินที่เสื่อมคุณภาพนั้น จะเร่งการเจริญเติบโตของวัชพืชให้แข่งกับพืชเกษตร และนำไปสู่การใช้สารเคมีสังเคราะห์กำจัดวัชพืช ข้อบกพร่องเช่นนี้ก่อให้เกิดวิกฤติในห่วงโซ่อาหาร และระบบการเกษตรของเราซึ่งทำให้เกิดปัญหาทางสุขภาพ และสิ่งแวดล้อมอย่างยิ่ง ในโลกปัจจุบันประเทศไทยนำเข้าสารเคมีสังเคราะห์ทางการเกษตรเป็นเงินปีละ ๔-๕ หมื่นล้านบาท เกษตรกรต้องซื้อปัจจัยการผลิตที่เป็นสารเคมีสังเคราะห์ในการเพาะปลูกทำให้การลงทุนสูง และเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องขณะที่ราคาผลผลิตในรอบยี่สิบปี ไม่ได้สูงขึ้นตามสัดส่วนของต้นทุนที่สูงขึ้นนั้นมีผลทำให้เกษตรกรขาดทุน มีหนี้สินล้นพ้นตัวเกษตรอินทรีย์จะเป็นหนทางของการแก้ปัญหาเหล่านั้นได้

เกษตรอินทรีย์คืออะไร ?

- ให้ปริมาณและคุณภาพผลผลิตที่ดีกว่า
- ให้อาหารปลอดภัยสำหรับชีวิตที่ดีกว่า
- ให้ต้นทุนการผลิตที่ต่ำเพื่อเศรษฐกิจที่ดีกว่า
- ให้คุณภาพชีวิตและสุขภาพจิตที่ดีกว่า
- ให้ผืนดินที่อุดมสมบูรณ์ดีกว่า
- ให้สิ่งแวดล้อมที่ดีกว่า

เป็นเกษตรอินทรีย์ได้อย่างไร

การเกษตรปัจจุบัน สามารถปรับเปลี่ยนเป็นเกษตรอินทรีย์ได้โดยเริ่มต้นศึกษาหาความรู้จากมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ที่ถูกกำหนดขึ้นควรเริ่มต้นด้วยความสนใจ และศรัทธาหลักทฤษฎีเพื่อการปฏิบัติ โดยศึกษาหาความรู้จากธรรมชาติเมื่อเริ่มปฏิบัติตามนี้แล้วก็นับได้ว่าก้าวเข้าสู่การทำเกษตรอินทรีย์ซึ่งเรียกได้ว่าเป็นเกษตรอินทรีย์ในระยะปรับเปลี่ยนเมื่อปฏิบัติอย่างเคร่งครัดและต่อเนื่องตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ไม่นานก็จะเป็นเกษตรอินทรีย์ได้ ทั้งนี้ช้าหรือเร็ว ขึ้นอยู่กับประเภทของเกษตรอินทรีย์ที่จะผลิตซึ่งได้ถูกกำหนดไว้ในมาตรฐานเกษตรอินทรีย์แล้วข้อสำคัญนั้น อยู่ที่การทำความเข้าใจเกษตรอินทรีย์ให้ถ่องแท้มีความตั้งใจจริง มีความขยันหมั่นเพียร ไม่ท้อถอยต่อปัญหาหรืออุปสรรคใด มีความสุขในการปฏิบัติก็จะบรรลุวัตถุประสงค์และประสบความสำเร็จดังที่ตั้งใจไว้เพราะเกษตรอินทรีย์เป็นเรื่องที่ทุกคนสามารถปฏิบัติได้จริงเมื่อเกษตรอินทรีย์แล้วสามารถขอรับรองมาตรฐานจากภาครัฐจึงจะนับได้ว่าเป็นเกษตรอินทรีย์ที่สมบูรณ์อันเป็นสมบัติล้ำค่าของแผ่นดิน

ความหมายและความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์

ความหมายของสถาบันพระมหากษัตริย์

คู่มือราชความหมายของ “พระมหากษัตริย์” ตามรูปศัพท์ หมายถึง “นักรบผู้ยิ่งใหญ่” ถ้าจะถือตามความหมายที่ใช้กันอยู่ทั่วไปและความเข้าใจตามธรรมดาแล้วพระมหากษัตริย์ก็คือ พระเจ้าแผ่นดิน ในภาษาสันสกฤตคำว่า กษัตริย์ หมายถึง ผู้ป้องกันหรือนักรบ มีคำเรียกพระมหากษัตริย์หลายคำเช่น พระราชา หรือราชัน หมายถึง ผู้ซบถน้อมจิตใจของผู้อื่นไว้ด้วยธรรม จักรพรรดิ หมายถึง ผู้ปกครองที่ปวงชนพึงใจและเป็นผู้มีคุณธรรมสูง และใกล้เคียงกับคำว่า ธรรมราชา หมายถึง ผู้รักษาและปฏิบัติธรรมทั้งเป็นต้นเหตุแห่งความยุติธรรมทั้งปวง คำว่าพระเจ้าอยู่หัว หมายถึง พระผู้เป็นผู้นำ หรือประมุขของประเทศ และคำว่า “พระเจ้าแผ่นดิน” หมายถึงพระมหากษัตริย์ทรงเป็นเจ้าของแผ่นดิน

ไม่ว่าจะเลือกใช้คำใด คำว่า “ราชา” “กษัตริย์” “จักรพรรดิ” โดยความหมายแล้วน่าจะใช้เหมือนกัน อย่างไรก็ตามในสังคมไทยเรียกพระมหากษัตริย์ว่า “ในหลวง” “พ่อหลวง” “พ่อของแผ่นดิน” ความหมายก็คือเป็นผู้ปกครองที่เปรียบเหมือนพ่ออยู่เหนือเกล้าเหนือชีวิตซึ่งชนชาวไทยมีความจงรักภักดีชั่วนาน ในหลวง พัฒนา ความเป็นธรรม จากอดีตจนถึงปัจจุบัน คนไทยเรายู่และคุ้นเคยกับสถาบันพระมหากษัตริย์เป็นอย่างมาก พระมหากษัตริย์ ไทยทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจนานัปการเพื่อให้พสกนิกรอยู่เย็นเป็นสุข สถาบันพระมหากษัตริย์จึงหมายถึงสถาบันสูงสุด โดยทรงเป็นพระประมุขของชาติ ทรงเป็นศูนย์รวมแห่งความจงรักภักดี ทรงเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชนชาวไทยทั้งชาติ ทรงไว้ซึ่งคุณธรรมอันประเสริฐ และทรงเป็นที่เคารพรักเกิดทูลอย่างสูงยิ่งของประชาชนชาวไทยทั่วประเทศ

ความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์

สงคราม ประเทศไทยมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของประเทศตลอดมา พระมหากษัตริย์ของไทยได้ทรงปกครองแผ่นดินด้วยทศพิธราชธรรม ได้ทรงบำบัดทุกข์บำรุงสุขของประชาชน ได้ทรงทำนุบำรุงบ้านเมืองให้มีความเจริญมั่นคงก้าวหน้าในด้านต่างๆ บางพระองค์ได้ทรงกอบกู้เอกราชของชาติด้วยความกล้าหาญและเสียสละ อาทิ สมเด็จพระนเรศวรมหาราช สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช บางพระองค์ได้ทรงดำเนินวิเทโศบายที่ชาญฉลาดทำให้ประเทศไทยสามารถรักษาเอกราชอธิปไตยไว้ได้จนทุกวันนี้ เช่น พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระปิยมหาราช

ในหลวง ครองราชย์ชาติไทยของเรามีการวิวัฒนาการมาตั้งแต่เริ่มรวมชาติรวมแผ่นดิน ก่อร่างสร้างเมืองตั้งแต่ อดีตจนมาเป็นประเทศชาติทุกวันนี้ก็เพราะสถาบันพระมหากษัตริย์ สถาบันพระมหากษัตริย์ยังเป็นสถาบันที่อยู่ในหัวใจของประชาชน เป็นสถาบันที่เคารพ สักการะเหนือเกล้าเหนือกระหม่อมของปวงชนชาวไทยทุกๆ คน ผู้ใดหรือใครจะมาล่วงเกินพระราชอำนาจไม่ได้ ในสมัยสุโขทัยสถาบันพระมหากษัตริย์เปรียบเสมือนพ่อของประชาชนฐานะของพระองค์ เป็นพ่อขุน มีความใกล้ชิดประชาชน พ่อเจ้าสมัยกรุงศรีอยุธยาฐานะของสถาบันพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นสมมุติเทพหรือเป็นเทวดาโดยสมมุติและทรงมีพระราชอำนาจในการปกครองทรง เป็นองค์อธิปัตย์สูงสุดในการปกครองบ้านเมือง ทรงปกครองบ้านเมืองด้วยหลักธรรมะโดยมีทศพิธราชธรรม และธรรมะหลักสำคัญต่างๆ ในการปกครองจนทำให้ไพร่ฟ้าประชาราษฎร์อยู่เย็นเป็นสุข ทรงครองราชย์ป้องกัน ทำนุบำรุงบ้านเมือง ศาสนา และสังคมมาจนถึงทุกวันนี้ แม้ว่าประเทศไทยจะมีรูปการปกครองระบอบประชาธิปไตย พระราชอำนาจของสถาบันพระมหากษัตริย์ก็มีทรงเสื่อมถอย แต่สถาบันพระมหากษัตริย์กลับเป็นที่เคารพสักการะจากประชาชนมากเช่นเดิมไม่มีเปลี่ยนแปลง

เศรษฐกิจพอเพียง

เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่ชี้แนวทางการดำรงชีวิต ที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีพระราชดำรัสแก่ชาวไทยนับตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๗ เป็นต้นมา และถูกพูดถึงอย่างชัดเจนในวันที่ ๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อเป็นแนวทางแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของประเทศไทย ให้สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนในกระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ

เศรษฐกิจพอเพียงมีบทบาทต่อการกำหนดอุดมการณ์การพัฒนาของประเทศ โดยปัญญาชนในสังคมไทยหลายท่านได้ร่วมแสดงความคิดเห็น อย่างเช่น ศ.นพ.ประเวศ วะสี, ศ.เสน่ห์ จามริก, ศ.อภิชัย พันธเสน, และศ.ฉัตรทิพย์ นาถสุภา โดยเชื่อมโยงแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงเข้ากับวัฒนธรรมชุมชน ซึ่งเคยถูกเสนอก่อนหน้าโดยองค์กรพัฒนาเอกชนจำนวนหนึ่ง นับตั้งแต่พุทธทศวรรษ ๒๕๒๐ และได้ช่วยให้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางในสังคมไทย

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้เชิญผู้ทรงคุณวุฒิในทางเศรษฐกิจและสาขาอื่น ๆ มาร่วมกันประมวลและกลั่นกรองพระราชดำรัสเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อบรรจุในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๙ และได้จัดทำเป็นบทความเรื่อง "ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" และได้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณาขอพระราชทานพระบรมราชวินิจฉัย เมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยทรงพระกรุณาปรับปรุงแก้ไขพระราชทานและทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้นำบทความที่ทรงแก้ไขแล้วไปเผยแพร่ เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนประชาชนโดยทั่วไป เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๒

ระบบเศรษฐกิจพอเพียงมุ่งเน้นให้บุคคลสามารถประกอบอาชีพได้อย่างยั่งยืน และใช้จ่ายเงินให้ได้มาอย่างพอเพียงและประหยัด ตามกำลังของเงินของบุคคลนั้น โดยปราศจากการกู้หนี้ยืมสิน และถ้ามีเงินเหลือ ก็แบ่งเก็บออมไว้บางส่วน ช่วยเหลือผู้อื่นบางส่วน และอาจจะใช้จ่ายมาเพื่อปัจจัยเสริมอีกบางส่วน สาเหตุที่แนวทางการดำรงชีวิตอย่างพอเพียง ได้ถูกกล่าวถึงอย่างกว้างขวางในขณะนี้ เพราะสภาพการดำรงชีวิตของสังคมทุนนิยมในปัจจุบันได้ถูกปลูกฝัง สร้าง หรือกระตุ้น ให้เกิดการใช้จ่ายอย่างเกินตัว ในเรื่องที่ไม่เกี่ยวข้องหรือเกินกว่าปัจจัยในการดำรงชีวิต เช่น การบริโภคเกินตัว ความบันเทิงหลากหลายรูปแบบ ความสวยงามงาม การแต่งตัวตามแฟชั่น การพนันหรือเสี่ยงโชค เป็นต้น จนทำให้ไม่มีเงินเพียงพอเพื่อตอบสนองความต้องการเหล่านั้น ส่งผลให้เกิดการกู้หนี้ยืมสิน เกิดเป็นวัฏจักรที่บุคคลหนึ่งไม่สามารถหลุดออกมาได้ ถ้าไม่เปลี่ยนแนวทางในการดำรงชีวิต

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนี้ได้รับการเชิดชูเป็นอย่างสูงจากองค์การสหประชาชาติ ว่าเป็นปรัชญาที่มีประโยชน์ต่อประเทศไทยและนานาประเทศ และสนับสนุนให้ประเทศสมาชิกยึดเป็นแนวทางสู่การพัฒนาแบบยั่งยืน โดยมีนักวิชาการและนักเศรษฐศาสตร์หลายคนเห็นด้วยกับแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง แต่ในขณะเดียวกัน บางสื่อได้มีการตั้งคำถามถึงการยกย่องขององค์การสหประชาชาติ รวมทั้งความน่าเชื่อถือของรายงานศึกษาและทำที่ขององค์การ

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนี้ ถูกใช้เป็นกรอบแนวความคิดและทิศทางการพัฒนาระบบเศรษฐกิจมหภาคของไทย ซึ่งบรรจุอยู่ใน แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐ เพื่อมุ่งสู่การพัฒนาที่สมดุล ยั่งยืน และมีภูมิคุ้มกัน เพื่อความอยู่ดีมีสุข มุ่งสู่สังคมที่มีความสุขอย่างยั่งยืน หรือที่เรียกว่า "สังคมสีเขียว" ด้วยหลักการดังกล่าว แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐ นี้จะไม่เน้นเรื่องตัวเลขการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ แต่ยังคงให้ความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจแบบทวิลักษณ์ หรือระบบเศรษฐกิจที่มีความแตกต่างกันระหว่างเศรษฐกิจชุมชนเมืองและชนบท[๑๑]

แนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ยังถูกบรรจุในรัฐธรรมนูญของไทย เช่น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ในส่วนที่ ๓ แนวนโยบายด้านการบริหารราชการแผ่นดิน มาตรา ๗๘ (๑) ความว่า: "บริหารราชการแผ่นดินให้เป็นไปเพื่อการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ และความมั่นคง ของประเทศอย่างยั่งยืน โดยต้องส่งเสริมการดำเนินการตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศชาติในภาพรวมเป็นสำคัญ"

สามัคคีคือพลัง ความสามัคคี

ความสามัคคี หมายถึง ความพร้อมเพรียงกัน ความกลมเกลียวเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ไม่ทะเลาะเบาะแว้ง วิวาทบาดหมางซึ่งกันและกัน สามัคคีคือพลัง ความสามัคคี มีด้วยกัน ๒ ประการ คือ

๑. ความสามัคคีทางกาย ได้แก่ การร่วมแรงร่วมใจกันในการทำงาน
๒. ความสามัคคีทางใจ ได้แก่ การร่วมประชุมปรึกษาหารือกันในเมื่อเกิดปัญหาขึ้น

ความสามัคคี ดังที่ว่ามานี้ จะเกิดมีขึ้นได้ ต้องอาศัยเหตุที่เรียกกันว่า สารานียธรรม ธรรมเป็นเหตุให้ระลึกถึงกัน กระทำซึ่งความเคารพระหว่างกัน อยู่ร่วมกันในสังคมด้วยดี มีความสุข ความสงบ ไม่ทะเลาะเบาะแว้ง ทำร้ายทำลายกัน มี ๖ ประการ คือ

๑. เมตตาการุณยธรรม ทำต่อกันด้วยเมตตา คือ แสดงไมตรีและความหวังดีต่อเพื่อนร่วมงาน ร่วมกิจการ ร่วมชุมชน ด้วยการช่วยเหลืออุเคราะห์ต่างๆ โดยเต็มใจ แสดงอาการกิริยาสุภาพ เคารพนับถือกัน ทั้งต่อหน้าและลับหลัง
๒. เมตตาวิจิตรธรรม พูดต่อกันด้วยเมตตา คือ ช่วยบอกแจ้งสิ่งที่เป็นประโยชน์ สั่งสอนหรือแนะนำตักเตือนกันด้วยความหวังดี กล่าววาจาสุภาพ แสดงความเคารพนับถือกัน ทั้งต่อหน้าและลับหลัง
๓. เมตตาเมตตากรรม คิดต่อกันด้วยเมตตา คือ ตั้งจิตปรารถนาดี คิดทำแต่สิ่งที่เป็นประโยชน์แก่กัน มองกันในแง่ดี มีหน้าตายิ้มแย้มแจ่มใสต่อกัน
๔. สาธารณโภคี ได้มาแบ่งกันกินใช้ คือ แบ่งปันลาภผลที่ได้มาโดยชอบธรรม แม้เป็นของเล็กน้อย ก็แจกจ่ายให้ได้มีส่วนร่วมใช้สอยบริโภคทั่วกัน

๕. สีลสามัญญตา ประพฤติให้ดีเหมือนเขา คือ มีความประพฤติสุจริต ตั้งใจ รักษาระเบียบวินัยของส่วนรวม ไม่ทำตนให้เป็นที่น่ารังเกียจ หรือ เสื่อมแก่หมู่คณะ

๖. ทิฐีสามัญญตา ปรับความเห็นเข้ากันได้ คือ เคารพรับฟังความคิดเห็นกัน มีความเห็นชอบร่วมกัน ตกลงกันได้ ในหลักการสำคัญ ยึดถืออุดมคติหลักแห่งความดีงาม หรือจุดหมายอันเดียวกัน

ธรรมทั้ง ๖ ประการนี้ เป็นคุณค่าก่อให้เกิดความระลึกถึง ความเคารพนับถือกันและกัน เป็นไปเพื่อความสงเคราะห์ยึดเหนี่ยวน้ำใจกัน เพื่อป้องกันความทะเลาะ ความวิวาทแก่งแย่งกัน เพื่อความพร้อมเพรียงร่วมมือ ผนึกกำลังกัน เพื่อความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน

อานิสงส์ของความสามัคคีนี้ ท่านกล่าวไว้ว่า เป็นบ่อเกิดแห่งความสุข ความเจริญ เป็นเหตุแห่งความสำเร็จในกิจการงานต่างๆ การงานอันเกินกำลังที่คนๆ เดียวจะทำได้ เช่น การก่อสร้างบ้านเรือน ต้องอาศัยความสามัคคีเป็นที่ตั้ง แมลงปลวกสามารถสร้างจอมปลวกที่ใหญ่โตกว่าตัวหลายเท่าให้สำเร็จได้ ก็อาศัยความสามัคคีกัน ความสามัคคีคือพลัง เพราะฉะนั้น การรวมใจสามัคคีกันจึงเกิดมีพลัง ส่วนการแตกสามัคคีกันทำให้มีกำลังน้อย

โทษของการแตกสามัคคีกันนั้น ท่านกล่าวไว้ว่า หากความสุข ความเจริญไม่ได้ ไม่มีความสำเร็จด้วยประการทั้งปวง เหตุให้แตกความสามัคคีกันนี้ อาจเกิดจากเหตุเล็กๆ น้อยๆ ก็เป็นไปได้ เหมือนเรื่องน้ำผึ้งหยดเดียว แต่เป็นเหตุให้เกิดสงครามได้เหมือนกัน ยกตัวอย่างเรื่องของเมืองไพศาลี แคว้นวัชชี พวกเจ้าลิจฉวีมีความสามัคคีกัน พระเจ้าอชาตศัตรู ทำอะไรไม่ได้ แต่เมื่อถูกวัสสการพราหมณ์ยุยงให้แตกสามัคคีกันเท่านั้น ก็เป็นเหตุให้พระเจ้าอชาตศัตรู เข้าโจมตีและยึดเมืองเอาไว้ในที่สุด

ดังนั้น ความสามัคคี ถ้าเกิดมีขึ้นในที่ใด ย่อมทำให้ที่นั้นมีแต่ความสงบสุข ความเจริญ ส่วนความแตกสามัคคี ถ้าเกิดมีขึ้นในที่ใด ย่อมทำให้ที่นั้นประสบแต่ความทุกข์ มีแต่ความเสื่อมเสียโดยประการเดียว

การอนุรักษ์ป่าต้นน้ำ

เส้นทางการอนุรักษ์ป่าต้นน้ำ

ด้วยเล็งเห็นถึงความสำคัญของการ อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติด้านป่าไม้และน้ำ โดยเฉพาะป่าต้นน้ำ ซึ่งเปรียบเสมือนแหล่งผลิตและเก็บกักน้ำธรรมชาติ เป็นจุดเริ่มต้นของแม่น้ำลำธารปัจจัยสำคัญต่อการดำรงชีวิตของสิ่งมีชีวิตทุก ชนิด เอ็กโก กรุ๊ป จึงมุ่งหวังจะกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือ สนับสนุนการอนุรักษ์ผืนป่าไว้อย่างยั่งยืนเพื่ออนุชนรุ่นหลัง โดยจัดโครงการและกิจกรรมต่างๆ เพื่อร่วมรณรงค์เสริมสร้างจิตสำนึก การรักษาพื้นที่ “ป่าต้นน้ำ” ตั้งแต่ปี ๒๕๓๙ เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน ในปี ๒๕๕๒ ได้ดำเนินการพัฒนาพื้นที่ศึกษาธรรมชาติและกิจกรรมปลูกจิตสำนึกต่างๆ ดังนี้

มูลนิธิไทยรักษ์ป่า...เครือข่ายการอนุรักษ์ “ป่าต้นน้ำ” ให้คงอยู่อย่างยั่งยืน

มูลนิธิไทยรักษ์ป่า ก่อตั้งขึ้นจากเจตนารมณ์ของเอ็กโก กรุ๊ปและกรมป่าไม้ ที่จะร่วมกันสืบสานงานด้านการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ โดยทุนเริ่มต้นจำนวน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ได้นำขึ้นทูลเกล้าถวายสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถและได้ พระราชทานคืน เพื่อให้จัดตั้งมูลนิธิ มูลนิธิไทยรักษ์ป่าเริ่มดำเนินการอย่างเป็นทางการ เมื่อปี ๒๕๕๐ เพื่อสานต่อการดำเนินงานอนุรักษ์ ป่า ไม้ต้นน้ำลำธารทั่วประเทศ ทั้งทางด้าน การป้องกัน การสร้างจิตสำนึก การสร้างเครือข่ายแนวร่วม ตลอดจนการศึกษา ค้นคว้าวิจัยความ หลากหลายทางชีวภาพ ผ่านกิจกรรมและโครงการต่างๆ อาทิ โครงการโรงเรียนไทยรักษ์ป่า สำหรับกลุ่มเด็กและเยาวชน โครงการหมู่บ้านไทย รักษ์ป่า สำหรับชุมชน โครงการกองทุนไทยรักษ์ป่า สำหรับหน่วยงานในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ และโครงการจัดทำสื่อและกิจกรรมประชาสัมพันธ์ สำหรับประชาชนทั่วไป

โครงการ Forest: The circle of life รักซ์ต้นน้ำ ด้วยผืนป่า

เป็นโครงการที่พัฒนามาจากโครงการปลูกป่าบนดอยสูง ซึ่งเริ่มต้นจากการนำพนักงานเอ็กโก กรุ๊ป ไปร่วมเรียนรู้ถึงความสำคัญของ ‘ผืนป่า’ และ ‘ต้นน้ำ’ ตลอดจนร่วมกันปลูกต้นไม้คืนความสมดุลให้กับธรรมชาติ และในปี ๒๕๕๐ ได้รณรงค์เสริมสร้างจิตสำนึกในการดูแล รักษาป่าต้นน้ำในวงกว้างยิ่งขึ้น โดยการผสานพลังอนุรักษ์ของพนักงาน นักลงทุน สื่อมวลชน และประชาชนที่สนใจ ไปสมทบกับเยาวชนและ ชุมชนที่อยู่ต้นน้ำ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจถึงความสำคัญของป่าต้นน้ำให้กับคนปลายน้ำ และสร้างความภาคภูมิใจในทรัพยากรธรรมชาติ ในท้องถิ่นของตนให้กับคนต้นน้ำ อันจะก่อให้เกิดเป็นจิตสำนึกที่ดีที่จะร่วมกันดูแลรักษาป่าไม้ต้นน้ำลำธาร ต่อไป

โครงการหนึ่งป่าต้นน้ำ หนึ่งต้นกำเนิดพลังงาน

เพื่อสนองพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในเรื่อง ‘การอนุรักษ์ พื้นที่ป่าต้นน้ำ’ สนับสนุนนโยบายภาครัฐในเรื่อง ‘การพัฒนาพลังงานทดแทน’ ตลอดจนสานต่อความมุ่งมั่นของเอ็กโก กรุ๊ปในการเป็น ‘ผู้ สร้างสรรค์พลังงาน...เพื่อชีวิต’ เอ็กโก กรุ๊ป จึงได้ริเริ่มโครงการ “หนึ่งป่าต้นน้ำ หนึ่งต้นกำเนิดพลังงาน” ขึ้น โดยร่วมกับกรมพัฒนาพลังงาน ทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน (พพ.) กระทรวงพลังงาน พัฒนาโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานน้ำขนาดเล็กมาตรฐานระดับชุมชน โดยมีเป้าหมายที่จะนำร่อง โครงการในพื้นที่ป่าต้นน้ำ จำนวน ๖ แห่ง ในระยะเวลา ๓ ปี ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ถึงมกราคม ๒๕๕๖ โดยในปี ๒๕๕๓ จะเริ่มดำเนิน โครงการในพื้นที่ป่าต้นน้ำ จ.เชียงใหม่ จำนวน ๒ แห่ง ประกอบด้วย บ้านโป่งสะแยง อ.แม่แจ่ม ซึ่งตั้งอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติแม่แจ่ม และ บ้านสันดินแดง อ.จอมทอง ในเขตอุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์

โครงการ ‘หนึ่งป่าต้นน้ำ หนึ่งต้นกำเนิดพลังงาน’ นับเป็นมิติใหม่ของการร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน ที่ผสานทั้งด้านนโยบาย จุดแข็งขององค์กร และศักยภาพของบุคลากรในการปลูกจิตสำนึกทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร่วมสร้าง เสริมคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับชุมชน และสนับสนุนสังคมพึ่งพาตนเองตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระ เจ้าอยู่หัว

.....

โรคภัยในฤดูร้อน

สวัสดีครับท่านผู้สนใจในการดูแลสุขภาพ อย่างเข้าฤดูร้อนแล้ว พื้นที่หลายแห่งก็เริ่มแห้งแล้ง มีการขาดน้ำ ไม่ว่าจะเป็น อธิปไตยของฤดูกาลปกติ หรือจะปรากฏการณ์เอลนีโนก็ตาม สรุปรวมความแล้วก็คือ ร้อนและแล้ง จากสภาวะอากาศที่กล่าวมานี้เอง เรามักจะพบว่าโรคภัยที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพของเรา โดยมากก็เกี่ยวเนื่องกับโรคติดต่อต่าง ๆ โดยเฉพาะโรคยอดนิยมคือ

โรคท้องร่วง

สภาวะท้องร่วง มักมากับฤดูกาลนี้ เนื่องจากแมลงวันจะมีการเจริญเติบโต และแพร่พันธุ์ได้เป็นอย่างดี ตลอดรวมถึงอาหาร มีโอกาสสูญเสียได้ง่ายกว่าปกติ เรา ๆ ท่าน ๆ ก็ทราบกันดีอยู่แล้วว่า การจะดูแลป้องกันโรคท้องร่วงนี้ ควรจะทำอย่างไรบ้าง อาทิ เช่น รับประทานอาหารที่สุก สะอาด มีภาชนะที่สะอาด และป้องกันแมลง บ่อยครั้งที่อาหารที่รับประทานเป็นอาหารที่สะอาด และร้อน (ทำเสร็จใหม่ ๆ) แต่เรามักจะลืมนึกถึง ภาชนะที่เรานำมาใส่ หรือรวมถึงช้อน ช้อม ตะเกียบ บ่อยครั้งไม่สะอาด ก็เป็นสาเหตุของโรคท้องร่วงได้ และที่สำคัญ ในยุคนี้เศรษฐกิจพอเพียง การทำอาหารทานเองที่บ้านจะประหยัดกว่า สะอาดกว่า แต่เมื่อทำออกมาแล้วทานไม่หมด การเก็บอาหารเข้าตู้เย็น ก็ควรระมัดระวัง หมอเองก็มีเทคนิคง่าย ๆ สะดวกและประหยัด ในการเก็บอาหารสำหรับทานหลาย ๆ มื้อ โดย การตัดแบ่งอาหารนั้นออกมาใส่ถุงเล็กที่ละใบ และนำเข้าตู้เย็น จะทานถุงใด ก็นำออกมาทาน พยายามทานให้หมด เหลือก็ทิ้งเสีย จะได้ไม่มีการปนเปื้อนในถุงอื่น และอาหารนั้นก็เก็บไว้ทานได้นานขึ้น

อีกประการหนึ่งสภาวะท้องร่วงอย่างรุนแรง ในบ้านเรายังคงมีอยู่ โดยเชื่อที่เป็นญาติ กับเชื้ออหิวาตกโรค โดยมากจะพบในอาหารทะเลที่ไม่สุก ดังนั้นก็ควรเลือกอาหารทะเลที่สุกรับประทาน น้ำจิ้มอาหารทะเลก็ควรระมัดระวังด้วยนะครับ

โรคไข้เลือดออก

โดยทั่วไปไข้เลือดออก มักจะมาชุกชมให้ปลายฤดูฝนต่อฤดูหนาว เนื่องจากยุงที่เป็นพาหะของไข้เลือดออกนี้เป็นยุงลาย เป็นยุงที่อาศัยอยู่ในบ้านเรือนคน ชอบน้ำนิ่งและสะอาด เช่นตามจานรองกระถางต้นไม้ แจกัน ปีที่ผ่านมา จำนวนคนไข้ที่เป็นไข้เลือดออกค่อนข้างมาก และไม่ค่อยลดลงเลยในช่วงต้นปีนี้ ทำให้คาดการณ์ว่า สถานการณ์ไข้เลือดออกน่าจะสูงขึ้น และในฤดูร้อนนี้จะมีผลการระบาดเพิ่มขึ้น เนื่องจากเด็กในบ้าน หรือผู้ใหญ่ที่นิยมนอนช่วงเวลาบ่าย ก็จะเป็นช่วงที่ยุงนี้ออกหากิน ถ้าจะให้ปลอดภัยก็ควรจะมีมุ้งลวดในบ้าน และที่สำคัญคอยกำจัดยุง เช่น ในแจกัน ก็เปลี่ยนน้ำบ่อย ๆ ในตุ่มน้ำก็ควรหาฝาปิดให้เรียบร้อย หรือการใช้น้ำยากันยุงช่วย ก็พอจะช่วยลดปัญหานี้ได้บ้าง

โรคหวัด

เป็นโรคยอดนิยมของคนไทยได้ทั้งปี โดยเฉพาะในฤดูฝน เนื่องจากเปียกฝน แต่ฤดูร้อนก็อย่าคิดว่าจะแคล้วคลาดนะครับ โดยเฉพาะในเดือนเมษายนนี้ มีเทศกาลสงกรานต์ หมอเองก็พบว่า มีผู้ป่วยที่เป็นโรคหวัด มารับการรักษาที่ตามโรงพยาบาลและคลินิกอย่างมาก ทั้งนี้เป็นผลมาจากการเล่นน้ำสงกรานต์ หมอเองก็อดไม่ได้ที่จะไปเล่นน้ำสงกรานต์ด้วยเลย แต่หมอเองก็มีกลิ่นเล็กน้อยมาแนะนำว่า หากพลาสติกใส่เสื้อแห้งอีกหลาย ๆ ตัว เพราะเวลาเล่นน้ำแล้ว อยู่กลางแจ้งก็ยิ่งพบทน แต่ถ้าเข้าห้องที่ปรับอากาศ หรือเขารถที่ปรับอากาศ ต้องระมัดระวัง การเปลี่ยนเป็นเสื้อแห้ง จะช่วยให้ร่างกายอบอุ่นขึ้นอีกเล็กน้อย และหลังเลิกเล่นแล้ว รีบกลับมาอาบน้ำเปลี่ยนเสื้อผ้า และไม่ควรเล่นสงกรานต์ ถ้ารู้สึกว่ามันไม่ค่อยสบายอยู่แล้ว เพราะจะมีโอกาสป่วยหนักขึ้นได้ง่าย

ปัจจัยสำคัญในการป้องกันโรคหวัดที่ดี คือ ทานอาหารให้ครบหมู่ โดยเน้นถึงผัก ผลไม้ มากขึ้น เพื่ออย่างน้อยให้ได้รับสารจำพวกไวตามินซี การออกกำลังกายสม่ำเสมอ (โดยมากขอเพียงให้มีการออกกำลังกายต่อเนื่อง ๓ ครั้งต่อสัปดาห์ โดยออกกำลังกายครั้งละ ๓๐ นาที) การพักผ่อนที่พอเหมาะ (คือไม่น้อยกว่า ๔ ชั่วโมงต่อวัน แต่ไม่เกิน ๘ ชั่วโมงต่อวัน) การให้ร่างกายอบอุ่นอยู่เสมอ และหลีกเลี่ยงการเข้าไปอยู่ที่ผู้ป่วยอยู่กันหนาแน่น เพื่อลดความเสี่ยงของการไอ จาม รดหน้ากัน

นอกจากโรคติดเชื้อที่กล่าวมาข้างต้นแล้วนั้น ยังมีอีกหลายโรคที่ยังคงพบได้บ่อยในฤดูร้อน แต่จะขอกล่าวถึงโรคผิวหนังอีกเล็กน้อยที่มักจะมาในฤดูกาลนี้ คือ

เชื้อราตามผิวหนัง และเท้า

โดยมากโรคนี้อาจมาเนื่องจากการอับชื้นของผิวหนัง และการดูแลความสะอาดส่วนตัวของแต่ละบุคคล อาทิเช่น เสื้อผ้าที่ใช้ มีการซักและตากให้แห้งดีพอหรือไม่ การอาบน้ำทำความสะอาดตัว รวมถึงการเช็ดตัว การซักถุงเท้า ฯ โดยมากโรคพวกนี้ไม่เป็นอันตรายถึงชีวิต แต่จะสร้างความเสียหายของหน้าตา สูญเสียบุคลิกภาพ หมอเองมีเทคนิคง่าย ๆ สำหรับการดูแลเท้าประการหนึ่ง คือ การซักถุงเท้า และตากให้แห้ง ไม่ควรนำถุงเท้ามาใส่ซ้ำ ๆ ในวันถัดมา รองเท้าควรมีสลับเปลี่ยน โดยเฉพาะคุณผู้ชายที่ทำงานในสำนักงาน ควรมีรองเท้าอย่างน้อย ๒ คู่ ใส่สลับกัน เพื่อช่วยลดความอับชื้นของเท้า รองเท้ากีฬาหลังใส่เล่นกีฬาแล้วควรจะมีผึ่ง ไม่ควรใช้ระบบหมกเม็ด หรือ "ซุกกิ้ง" เนื่องจากความชื้นของเหงื่อ บวกกับอุณหภูมิที่สูงขึ้น จะช่วยให้เชื้อราเติบโต

สำหรับผู้ที่มีประสงค์จะท่องเที่ยวตามชายทะเล และกิจกรรมกลางแจ้ง เพื่อลดปัญหาต้องมานอนแสบ จากการที่แสงแดดแผดเผา หมอแนะนำให้ใช้ครีมกันแดด ทาตามตัวก่อนออกสู่แดดอย่างน้อย ๓๐ นาที และเลือกชนิดที่มี SPF สูงสักหน่อย ให้มากกว่า ๑๕ จะช่วยให้ผิวไม่ดำคล้ำ และไม่ค่อยแสบมากนัก และหากจะเล่นน้ำด้วยแล้ว ควรจะทาครีมกันแดดบ่อยสักหน่อย อาจจะทุก ๑ ชั่วโมง เพราะเมื่อลงน้ำแล้ว ครีมกันแดดเหล่านี้จะละลายออกจากผิวหนังเราได้ แต่ผู้ที่ต้องการให้ผิวคล้ำ ก็อาจจะใช้ครีมที่มี SPF ต่ำหน่อย หรือถ้าต้องการประหยัด ก็อาจจะใช้น้ำมันมะพร้าวทาตามตัวก็ได้ แต่กลิ่นอาจจะฉุนสักหน่อย

หวังว่าฤดูร้อนนี้ คุณผู้อ่านทุกท่าน คงจะมีสุขภาพร่างกายที่ดี และได้พักผ่อนตามที่ปรารถนาอย่างมีความสุข

.....

วิธีดูแลสุขภาพในฤดูร้อน

เริ่มเข้าสู่หน้าร้อนหลายคนมักมีอาการไม่สบายบ่อย เพื่อไม่ให้หน้าร้อนมาบั่นทอนสุขภาพกาย และลามไปสู่สภาพจิตใจ ‘เกร็ดน่ารู้’ สัปดาห์นี้ มีวิธีดูแลสุขภาพรับมือหน้าร้อนมาฝาก เพื่อความปลอดภัยทางไกลการเจ็บป่วย ต้มน้ำอย่างน้อยวันละ ๘ แก้ว เนื่องจากหน้าร้อนจะสูญเสียเหงื่อมาก ควรหลีกเลี่ยงน้ำหวาน เพราะจะยิ่งทำให้กระหายน้ำมากขึ้น อาจดื่มน้ำผลไม้ หรือน้ำสมุนไพรที่มีรสไม่หวานจัดแทน และ ไม่ควรกินน้ำแข็งหรือดื่มน้ำเย็นจัด ฤดูร้อน อากาศร้อน ต้องการทางช่วยดับความร้อน เพื่อป้องกันความร้อนกระทบร่างกายมากเกินไป เป็นหลักการที่ถูกต้อง แต่วิธีการให้ความเย็นแทนที่ที่มีความเย็น ฯลฯ นับว่าไม่เหมาะสม

หลีกเลี่ยงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เนื่องจากจะทำให้เส้นเลือดขยายตัว ร่างกายสูญเสียน้ำมากขึ้น อาจทำให้เกิดการขาดน้ำ นอกจากนี้ ในหน้าร้อนแอลกอฮอล์จะซึมเข้าสู่กระแสโลหิตได้เร็ว ทำให้เมื่อย และอาจช็อกหมดสติได้

อาหารที่เหมาะสมสำหรับหน้าร้อน คือ อาหารรสขมเย็น เช่น แผลง มะระ สะเดา ช่วยลดความร้อนในร่างกาย นอกจากนี้ ควรเลือกทานอาหารที่สะอาด สด ใหม่ เพื่อป้องกันการเกิดโรคทางเดินอาหารในหน้าร้อน

อย่าออกกำลังกายหักโหม หลีกเลี่ยงการออกกำลังกายกลางแจ้ง หรือแดดเปรี้ยง จะทำให้เจ็บป่วยง่ายขึ้น การออกกำลังกายสัปดาห์ละ ๓-๔ วัน ประมาณครึ่งชั่วโมง จะช่วยให้ร่างกายมีภูมิคุ้มกันโรค

สวมเสื้อผ้าที่ใส่สบาย ระบายความร้อนได้ง่าย และดูแลความสะอาดของร่างกายไม่ให้เกิดการอักเสบ หากเกิดผื่นคัน ควรปรึกษาแพทย์

ใช้ครีมกันแดดเมื่อออกกลางแจ้ง หรือในที่แดดแรง ๆ เพื่อป้องกันการเกิดผิวไหม้จากการได้รับแสงแดดมากเกินไป และควรสวมแว่นกันแดดเพื่อปกป้องสายตา อย่าทา ครีมกันแดด อย่างเร่งรีบ แพทย์ผิวหนัง แนะนำให้ทาให้ทั่วถึงแม้แต่ในร่มผ้า ด้วย โดยทาซ้ำทุก ๒ ชั่วโมง และหลัง ว่ายน้ำ แม้ผลิตภัณฑ์จะเป็นสูตรกันน้ำ ก็ตาม โดยควรเลือกที่มีส่วนผสมของ Mexoryl และ Tinosorb เพราะสามารถกรอง รังสียูวีเอและยูวีบี ได้ดี เช่น Vichy, Nivea และ Ambre Solaire จาก Garnier

ไม่ควรนอนให้ลมหรือความเย็นโกรก ความร้อนจากแดดทำให้เสียเหงื่อ เสียพลัง เมื่อนอนหลับตากลมในขณะที่เหงื่อออก จะทำให้อุณหภูมิร่างกายลดต่ำลง ถ้าอุณหภูมิภายนอกยังสูงอยู่ แล้วเหงื่อไม่สามารถระเหยออกมาได้ จะมีความร้อนสะสมอยู่ข้างใน ทำให้เวียนหัว รู้สึกหนักหัว ไม่สดชื่นแจ่มใส อาจทำให้เป็นหวัดได้

อากาศร้อนจัดมีผลต่อ อารมณ์ หงุดหงิด และ หดหู่ (SAD - Seasonal Affective Disorder) จากสถิติ ผู้หญิงจะเป็นมากกว่าผู้ชาย ดังนั้นลองออกไป เดินเล่น ช่วงบ่ายแก่ ๆ หรือช่วงที่คนไม่มาก สิ่งสำคัญคือ พยายาม ระบายกระแฉก เข้าไว้ ดูแลสุขภาพกายกันแล้ว ก็อย่าลืมดูแลสุขภาพใจกันด้วย ไม่หงุดหงิดไปกับสภาพอากาศ และอย่ายอมให้ความร้อนมาบั่นทอนสุขภาพนะครับ

ผลกระทบของการทำลายป่าไม้

ผลกระทบของการทำลายป่าไม้ ทำให้สิ่งต่างๆ ได้รับผลกระทบตามไปด้วย ทรัพยากรที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตของ
คนเราได้รับผลกระทบ และได้ส่งผลมาถึงมนุษย์เรา ได้แก่

ทรัพยากรดิน

การชะล้างพังทลายของดิน ปกติพืชพรรณต่างๆ มีบทบาทในการช่วยสกัดกั้นไม่ให้ฝนตกถึงดินโดยตรง ความต้านทานการไหลบ่าของน้ำ
ช่วยลดความเร็วของน้ำที่จะพัดพาหน้า ดินไป มีส่วนของรากช่วยยึดเหนี่ยวดินไว้ ทำให้เกิดความคงทนต่อการพังทลายมากยิ่งขึ้น แต่หากพื้นที่
ว่างเปล่าอัตราการพังทลายของดินจะเกิดรุนแรง การสูญเสียดินจะเพิ่มขึ้น

ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ บริเวณพื้นที่ที่ไม่มีพืชหรือป่าไม้ปกคลุม การพัดพาดินโดยฝนหรือลมจะเกิดขึ้น ได้มาก โดยเฉพาะบริเวณ
ผิวหน้าดิน

ทรัพยากรน้ำ

ความแห้งแล้งในฤดูแล้ง การแผ้วถางทำลายป่าต้นน้ำเป็นบริเวณกว้าง ทำให้พื้นที่ป่าไม้ไม่ติดต่อกันเป็นผืนใหญ่ ทำให้เกิดการระเหยของน้ำ
จากผิวดินสูง แต่การซึมผ่านผิวดินต่ำ ดินดูดซับและเก็บน้ำภายในดินน้อยลง ทำให้น้ำหล่อเลี้ยงลำธารมีน้อยหรือไม่มี

คุณภาพน้ำเสื่อมลง คุณภาพน้ำทั้งทางกายภาพ เคมี และชีวภาพล้วนด้อยลง ถ้ามีการเปลี่ยนแปลง หรือทำลายพื้นที่ป่า การปนเปื้อนของ
ดินตะกอนที่น้ำพัดพาด้วยการไหลบ่าผ่านผิวดินหรือในรูปแบบอื่น ๆ นอกจากนี้ การปราบวัชพืชหรืออินทรีย์ต่างๆ ที่อยู่ใต้นแนวทางเดินของ
น้ำ ก่อให้เกิดการปนเปื้อนและสร้างความสกปรกต่อน้ำได้ ไม่มากนัก

น้ำเสีย การปลดปล่อยของเสียหรือน้ำเสียลงสู่ลำน้ำสาธารณะ จึงหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะทำให้เกิดปัญหาน้ำเสียโดยเฉพาะลำห้วย ลำธาร ที่น้ำ
ไหลเข้าบริเวณที่ราบ สิ่งมีชีวิตในน้ำตายและสูญพันธุ์ ขาดน้ำดิบทำการประปา

อากาศ

อากาศเสีย การหายใจของสิ่งมีชีวิตทุกชนิดจะปลดปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ออกมา หากมีต้นไม้จำนวนมากหรือพื้นที่ป่ามากพอ ต้นไม้
เหล่านี้จะดูดซับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ไว้ในตอนกลางวันเพื่อการสังเคราะห์ด้วยแสง หรือก๊าซที่เกิดจากการเผาไหม้ที่ไม่สมบูรณ์ เช่น
คาร์บอนมอนอกไซด์จะดูดซับไว้โดยพืชชั้นสูงเหล่านี้ อากาศเสียก็จะไม่เกิดขึ้น

โลกร้อน หรือเกิดปรากฏการณ์เรือนกระจก (Green house Effect) ก๊าซเหล่านี้ยอมให้ความร้อนจากดวงอาทิตย์ผ่านลงมายังพื้นโลกได้ ทำ
ให้สามารถเก็บความร้อนจากการดูดซับรังสีไว้มากขึ้นโลกจึงมีอุณหภูมิสูงขึ้น กลุ่มก๊าซที่รวมตัวกันเป็นเกราะกำบัง ได้แก่ ก๊าซมีเทน ไนตรัส
ออกไซด์ คลอโรฟลูออโรคาร์บอน คาร์บอนเตตระคลอไรด์ คาร์บอนมอนอกไซด์ และที่สำคัญคือ คาร์บอนไดออกไซด์ซึ่งมีมากที่สุด

ทั้งหมดที่กล่าวมานี้ นักวิทยาศาสตร์ในประเทศไทยนั้นได้กล่าวว่า"การที่โลกมีก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์เยอะนั้นไม่ได้มีแต่จะทำให้โลกร้อน
อย่างเดียวแต่ยังมีประโยชน์ ถ้าเราปลูกต้นไม้ให้มันเยอะๆก็ดีแต่ต้นไม้มันก็ต้องมีใบที่เขียวแห่งร่วงหล่น ซึ่งเมื่อใบไม้ที่เขียวแห่งร่วงหล่นมาสู่
พื้นดินแล้วทับถมกันไปเรื่อยๆก็จะทำให้เกิดก๊าซมีเทนซึ่งจะส่งผลเสียแต่อย่างเดียว เพราะก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ยังมีประโยชน์ทางอ้อมอีกคือ
เมื่อก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ลอยขึ้นเหนือฟ้ามันก็ยังช่วยบังแสงอาทิตย์เพื่อไม่ให้โลกร้อนเช่นเดียวกับฝุ่นละอองต่างๆ"*

.....